

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ
Գանատայի վարչապետին ուղերձը պատմակշիռ եղելոյթ էր
Հայոց Յեղասպանութեան ճանաչման հռչակոյթին մէջ

Համաշխարհային Համավարակի առթած ճգնաժամին պատճառով, 2020 թվականի Ապրիլ 24-ի Հայոց Ցեղասպանությունն ոգեկոչումը տարբեր բնոյթ կրեց Գանատայի մէջ: Չկային Օթթաուայի մէջ տողանցող պահանջատէր հայ երիտա-սարդութեան կողմ շարքերը, չէին լսուեր բարձրախօսներէ հնչող հայութեան ար-դար իրաւունքներու կոչերը:

Յիշատակումը այս անգամ կայացավ Գանատայի Հայ Դատի յանձնախումբ-
բին եւ ՀՅԴ Գանատայի երիտասարդական Միութեան նախաձեռնութեամբ պատ-
րաստուած յատուկ յայտագրի առցանց սփռումով, որուն կիզակէտն էր Գանատայի
վարչապետ Ճասթին Թրուտոյի պատմական ուղերձը:

Ողջունելով Հայոց Յիզասպանութեան 105-ամեակին նուիրուած Գանատայի Հայ Դատի Յանձնախումբի կազմակերպած առցանց ոգեկոչումը, Գանատայի Վարչապետ Ճասթին Թրուտո տեսանիւթով ներկայացուած յատուկ ուղերձով խստօրէն դատապարտեց Օսմանեան Թուրքիոյ կողմէ գործադրուած Հայոց Յիզասպանութիւնը եւ անդամ մը եւս վերահաստատեց Գանատայի պետութեան Հաստատ կեցուածքը:

Շեշտը դնելով նաև ոճիրն ու յանցագործությունը յիշելու եւ յիշեցնելու անհրաժեշտութեան եւ պարտաւորութեան վրայ, Գանատայի վարչապետի ուղերձը միաժամանակ կը դատապարտէր նաև Անգարայի ուրացման եւ անյիշողութեան քաղաքականութիւնը:

Հայուժթիւնը երախտահատոյց է Գանատայի ժողովրդավար պետութեան, որուն ծերակոյտն եւ խորհրդարանը, յաջորդաբար 2002-ին եւ 2004-ին յատուկ բանաձեւերով հաստատած են Հայուժեան դէմ գործադրուած ոճիրը, իսկ 2006 թուականի Ապրիլ 21-ին, Գանատայի կառավարութիւնը՝ վարչապետ Սթիվըն Հարփըրի յայտարարազրով ճանչցած է Հայոց ցեղապանութիւնը եւ այդ ճանաչումը հաստատադրած, որպէս պետական քաղաքականութիւն:

Յայտնատեսությունների չի կարողորդ այն իրողությունները, որ ինչպես անցեալին, նոյնպէս այսօր, Գանատայի տարածքին անխափան կը գործէ թուրք-ատրպէճանական հակահայ քարոզչութեան մեքենան: Այս քարոզչական առճակատման բոլին մէջ, Հայ Դատի յանձնախումբի հետեւողական լոպպիստական ճիգերուն իբրեւ արդիւնք՝ կազմաքանդման ենթարկուեցաւ թրքական հակաքարոզչութիւնը, որ վերջին տարիներուն վերածուեալ է Օթթաուայի մէջ Ապրիլ 24ի թուրք վարձկաններու խղճալի հակացոյցի:

Հայ Դատի յանձնախումբի պատրաստած ոգեկոչման ծրագիրը զգաստութեան կոչ էր Անգարայի, որ անյետաճգելի պահն է կատարուած յանցագործութիւնը պետականօրէն ճանչնալու, միաժամանակ պետական բանականութիւնը գործադրելու եւ թուրք քաղաքացիական հասարակութեան առիթ ընծայելու պատմութեան հետ առերեսուելու եւ դատակշիռու նախնինքրու կատարած եղեռնագործութիւնը:

Հայ Դատի յանձնախումբը իր առաքելութիւնը կը շարունակէ Գանատայի դաշնակցային պետութեան օրէնսդիր եւ գործադիր իշխանութիւններու, ինչպէս նաեւ նահանգային թէ քաղաքապետական օղակներու մէջ եւ այդ գործունէութեան յենարանն ու ուժի աղբիւրը առաջին հերթին գանատահայրութիւնն է, որուն կենսութիւն ու պահանջատիրութեան անկոտրում թափը յառաջ կը մղեն յանձնախումբի առաքելութիւնն ու աշխատանքները:

Յանձնախումբը իր գործունեութեամբ կը տանի բազմաբեկեռ աշխատանք, յատկապէս ծանրանալով Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման, Հայաստանի Հանրապետութեան հզօրացման եւ Արցախի ինքնորոշման իրաւունքի ամրագրման վրայ:

Այս է Հայ Դատի յանձնախումբի առաքելութիւնը, որ իր ամբողջական ներուժը ի սպաս դրած է գնանատաՀայ Համայնքի ազդային ինքնաճանաչման, հայրենատիրութեան, հայու արժանապատուութեան ու լինելութեան ի խնդիր:

www.horizonweekly.ca
 facebook.com/pages/horizonweekly
 [horizonweekly](https://instagram.com/horizonweekly)
 [@horizonweekly](https://twitter.com/horizonweekly)
 [YouTube – Horizon Weekly TV](https://youtube.com/HorizonWeeklyTV)

[illegible]

MARCHÉ ADONIS

Un univers de fraîcheur

Ste-Catherine - Griffintown - Anjou - Sauvé
Place Vertu - DDO - Brossard - Laval - Laval Est - Gatineau
Scarborough - Mississauga

www.groupeadonis.ca /

Համազգայինը՝ նոր մարտահրավերներու դիմաց

Աշխարհը ամլացած է: Համաշխարհային մակարդակով ստեղծուած է առնուազն մեր օրերուն համար անսխառդէպ իրավիճակ:

Համազգայինը անշուշտ անմասն չէ այս համաճարակի հետեւանքով ստեղծուած ընդհանուր կացութենէն եւ ըստ այնմ պատշաճեցուցած է իր աշխատանքը, արագօրէն փոխած է իր աշխատելաոճը միշտ կառչած մնալով իր սկզբունքներուն եւ տեսլականին, շարունակելով իր առաքելութիւնը:

Հաւատարիմ իր կոչումին, կրթական մարզը, համաճարակի առաջին օրերէն իսկ իր ձեմարաններով սկսած է հեռավար դասաւանդութեան, եւ ուսուցիչ-աշակերտ կապը մնայուն է: Մեր վարժարաններու տնօրէնութեանց, ուսուցչական կազմերու եւ պաշտօնէութեանց անվերապահ օժանդակութեամբ եւ նուիրուածութեամբ կարելի կը դառնայ այս մարտահրաւէրը եւս յաջողութեամբ դիմագրաւել: Անշուշտ, քաջ կը գիտակցինք, որ առօրեայ դասաւանդութիւնները եւ կենդանի կապը կարելի չէ ամբողջութեամբ փոխարինել համակարգչային նոր մեթոտներով, սակայն կը փորձենք հասնիլ կարելի լաւագոյն արդիւնքին. այս առիթով կը շնորհակտրենք մեր ձեմարաններու անձնակազմերը եւ հրապարակաւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք անոնց. իրենց ցուցաբերած անսակարկ նուիրումը անպայման կը յիշեցնէ Համազգայինի ռահվիրայ սերունդը: Արդարեւ՝ այս տարի Լեւոն Շանթի, Նիկոլ Աղբալեանի եւ իրենց ընկերներու հիմնած ձեմարանի 90-ամեակն է. ուրախ ենք տեսնելով, որ այդ տիտաններու ժառանգորդները հաւատարմօրէն կը շարունակեն քալել անոնց հետքերով: Նոյնը կարելի է ըսել Համազգայինի չըջանային մակարդակի վրայ գործող զանազան ընոյթի կրթական-գեղարուեստական հաստատութիւններուն համար:

Նշենք նաեւ, որ այս տարի Մարտէյի ձեմարանի 40-ամեակն է: Մարտէյի Համազգայինի երկկեզու ձեմարանի տարածքը, ներկայ միջազգային թոհուրոհին մէջ, շնորհիւ խնամակալութեան ջանքերուն դարձաւ Համազգայինի սեփականութիւնը. ներկայիս խնամակալութիւնը կը պատրաստէ դպրոցի կարելիութիւնները ընդլայնելու ծրագիրը: Ինչ որ կը նշանակէ, թէ ապագային ձեմարանը ի վիճակի պիտի ըլլայ ընդունելու աւելի մեծ թիւով աշակերտներ, գոհացում տալով չըջանին մէջ վերջին տարիներու ստեղծուած կենսական պահանջին:

Համազգայինի համացանցային հարթակը (h-pem) արդէն տարի մըն է, որ կը շարունակէ իր աշխատանքը՝ ոչ հայախօս հայ երիտասարդութեան եւ ոչ հայ հանրութեան ծանօթացնելու համար հայ մշակոյթը իր զանազան երեսներով: Մեկուսացման այս օրերուն h-pem-ը եւս իր աշխատանքները պատշաճեցուց ստեղծուած նոր պայմաններուն: Աշխատակազմը կապեր հաստատեց հայ մշակոյթի տարբեր մարզերու մէջ գործող հանրածանօթ մասնագէտներու եւ արուեստագէտներու հետ եւ յատկապէս բեմին համար անոնց պատրաստած տեսանիւթերով խորհուրդներ փոխանցեց իր հետեւորդներուն: Նոյն նպատակով h-pem-ը զանազան հրապարակումներով կը փորձէ բարձրացնել իր մեկուսացած հետեւորդներուն տրամադրութիւնը, եւ հաճելին օգտաշատին միաձուլելով անոնց կ'առաջարկէ մշակութային ժամանցի հետաքրքրական նմոյշներ:

Համազգայինի մանկական «Լալան ու Արան» ծրագիրը իր ընկերային ցանցերը կը տրամադրէ հայ մանուկներուն՝ անոնց անմիջական մասնակցութիւնը ապահովելով. ան նաեւ կը տարածէ մանկական օգտաշատ գիտելիքներ եւ աշխատանքներ, մասնագէտ մանկավարժներու կողմէ պատրաստուած: Այս օրերուն նաեւ լոյս տեսաւ Լալայի ու Արայի պատմութեան առաջին գրքոյկը իր ելեկտրոնային տարբերակով:

Միաժամանակ Համազգայինի աշխարհատարած բոլոր միաւորները իրենց առցանց ներկայութեամբ կը յազեցնեն մեր ժողովուրդի մշակութային ծարաւը, մատուցելով որակաւոր կատարումներ եւ ներկայացումներ: Համազգայինի Հայաստանի գրասենեակը կանոնաւոր պարբերականութեամբ հայ մշակոյթի վարպետներու մասին իր տրամադրութեան տակ գտնուող ֆիլմեր համացանցով կը հրամցնէ հանրութեան, իսկ Արցախի եւ Ջաւախքի գրասենեակները իրենց կապը կը փորձեն պահել առցանց դիտումներ կամ մրցումներ առաջարկելով:

Համազգայինի գրատարածը նոյնպէս Լիբանանի մէջ կազմակերպեց մանկական գծագրութեան մրցում, ինչպէս նաեւ անվճար գիրքեր հասցնելու կարելիութիւնը ստեղծեց ընթերցողներուն համար: Ե-գրադարանը հասանելի դարձաւ ամբողջ աշխարհին իր թարմացած բովանդակութեամբ:

Այս բոլորը կը շարունակուին շնորհիւ Համազգայինի կամաւոր նուիրեալներուն եւ հայ մշակոյթի պահպանման, տարածման ու զարգացման հաւատացողներուն:

Ինչպէս ցոյց կու տան վերոնշեալ օրինակները Համազգայինը կը շարունակէ գործել իր տասնամեակներու գոյութեան ներկայի ամենէն անպաստ պայմաններու մէջ ալ: Մեկուսացման այս հանգրուանին մենք չենք առանձնացած, անհատներու չենք վերածուած: Այլ՝ բոլոր ժամանակներէ աւելի համախումբ ենք. կը մնանք գործօն ու ուժեղ, յաղթահարել կարենալու համար մեր դէմ ցցուող բոլոր տեսակի խոչընդոտները:

Համազգայինի Կեդրոնական Վարչութեան գրասենեակ

Մոնթրէալի Շտապ Օգնութեան յանձնախումբը 1000 դիմակներ կը նուիրէ Մոնթրէալի McGill University Health Centre-ի Glen հիւանդանոցին համար

Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի Շտապ Օգնութեան յանձնախումբը վերջերս լծուած էր բժշկական դիմակներ պատրաստելու աշխատանքին՝ Մոնթրէալի McGill University Health Centre-ի Glen հիւանդանոցի դիմումին ընդառաջելով: Յարգ այս հիւանդանոցին տրամադրուած են 1000 բժշկական դիմակներ: Դիմակները կարելու գործը յանձն առած են Հ.Օ.Մ.-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» եւ Լաւալի «Շուշի» մասնաճիւղերու կամաւոր ընկերուհիները: Արդէն 1000 դիմակներու նոր խմբաքանակը պատրաստ է եւ մօտ ատենէն պիտի յանձնուի վերոնշեալ հիւանդանոցի տեսչութեան:

Մոնթրէալի Հ.Յ.Դ. Միհրան Փափազեան կոմիտէի կազմած Մոնթրէալի Հայ Կեդրոնի Շտապ Օգնութեան յանձնախումբին մաս կը կազմեն Հայ Կեդրոնի յարկին տակ գործող միութեանց՝ Սուրբ Յակոբ Մայր եկեղեցւոյ հոգաբարձութեան, Համազգայինի «Սանահին» մասնաճիւղի, Հ.Օ.Մ.-ի «Սօսէ» մասնաճիւղի, Հ.Մ.Ը.Մ. «Կամք»-ի եւ ՀՅԴ Գ.Ե.Մ.-ի «Բեկոր Աշոտ» եւ «Լեւոն Շանթ» մասնաճիւղերու վարչական անդամներն ու ներկայացուցիչները:

ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղը սննդեղէնի ծրարներ կը բաշխէ հայ տարեցներուն

Համաճարակի ներկայ կացութեան հետեւանքով, Քեպէգ նահանգի կառավարութիւնը նպաստներ կը տրամադրէ այն բարեսիրական կազմակերպութիւններուն, որոնք ժողովուրդի կարիքներուն օգնութեան կը փութան: Այս ծիրէն ներս, ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղը 2000 տոլար արժողութեամբ նպաստ ստացաւ Աէն Լորան ընտրատարածքի դաշնակցային երեսփոխան տիկ. Մարուա Բըզքի գրասենեակէն: Տիկ. Մարուա Բըզքի անձամբ յանձնեց նպաստի գումարը ՀՕՄի վարչութեան անդամ ընկհ. Թամար Եաղճեանին:

ՀՕՄ-ի Մոնթրէալի «Սօսէ» մասնաճիւղը անմիջապէս աշխատանքի լծուեցաւ եւ հարկ եղած գումարները կատարեց՝ պատրաստելու սննդեղէնի ծրարներ, որոնք բաշխուեցան Manoir Gouin-ի եւ Manoir Saint Moritz-ի տարեցներու համալիրներու հայ բնակիչներուն: Սննդեղէնի ծրարները պիտի բաժնուին նաեւ ՀՕՄի ընկերային ծառայութեան գրասենեակի «Տաք ճաշ» ծրագրի երէցներուն, որոնք կ'ապրին առանձին:

Ունկնդրեցէ՛ք Գանատայի տարածքին սփռուող հայկական ռատիոժամերը՝

ՎԱՆԳՈՒԿԸՐ- «Armenian Variety Show» Coop Radio 100.5 FM
Երեքշաբթի երեկոները ժամը 6:00-7:00

ԹՈՐՈՆԹՕ- «Կիլիկիոյ Ձայն» CHTO AM 1690
Կիրակի երեկոները ժամը 8:00-11:00

ՍՈՒԹԲԵՒԼ- «Հայ Կեդրոնի Ձայն» 105.1 FM
Երկուշաբթի երեկոները՝ ժամը 9:30-12:00
Շաբաթ առաւօտները ժամը՝ 7:30-9:30
Կիրակի առաւօտները ժամը 7:00-8:00
«Վանայ Ձայն» 1450 AM
Երկուշաբթի երեկոները ժամը 8:00-10:00

ՀԱՍԻԼԹԸՆ- «Հայ Կեդրոնի» ռատիոժամ CFMU 93.3 FM
Կիրակի առաւօտեան 10:00-11:00
cfmu.mcmaster.ca

Ascenseur **Adams** Elevator
Services Inc.

PO Box 30, St-Laurent, Qc. H4L 4V4

RBQ# 1812-6474-22

www.adamselevator.ca

TEL: 514-745-4455 - FAX: 514-745-6613

**RENOVATION, REPAIRS, MAINTENANCE,
INSTALLATION OF ELEVATORS.**

Eddie, Pedro, Joyce Oughourlian

Յիշեճք բոլորի՛ն ցաւը եւ մե՛ր ցաւը

Մեր ցաւը բոլորի՛ն ցաւն է, բոլորին ցաւը՝ մե՛ր ցաւը։

Այս իրողութիւնը աւելի քան ճշմարիտ է այս տարի, երբ աշխարհը կ’անցնի առողջապահական ան–չափելի տագնապի մը մէջէն։ Ճգնաժամի՛ մը մէջէն։

Յիշողութիւնները դարմացնելու համար կ’արժէ կարգալ չՅԴ ծրագրի հետեւալ պարբերութիւնները կամ անոնցմէ քաղուած հատուածները.

– Միջազգային օրէնքը, Միացեալ ազգերու կազ–մակերպութեան ուխտը եւ Մարդկային իրաւանց յայ–տարարութիւնը եւ, մասնաւորապէ՛ս, Յեղասպանու–թեան մասին ՄԱԿ–ի 1948–ի համաձայնագիրը ցեղաս–պանական արարքները կը յայտարարեն ոճիր մարդկու–թեան դէմ եւ անոնց հետեւանք հանդիսացող ազգային հողամասերու իւրացումը կը նկատեն ապօրինի։

– Բովանդակ մարդկութեան եւ համաշխարհային խաղաղութեան ի խնդիր, անոնք պէտք է գործադրուին՝ իրենց տառով ու ոգիով. նախ՝ արդարութիւն գործելու ցեղասպանութեան զոհ դարձած ազգերուն, ապա՝ կան–խելու համար նոր ցեղասպանութիւններ եւ մարդկու–թեան խնայելու նոր աղէտներ։

– Հայ դատի լուծումը ոչ միայն արդարութեան, Յեղասպանութեան դատապարտումին ու պատժարկման գործնական արտայայտութիւն է, այլեւ միջազգային իրաւունքի հարց մը՝ ազգերու ինքնորոշման անկապ–տելի սկզբունքին հիման վրայ։

Համալարակը, որ բռնկեցաւ անցնող ամիսներուն ու տակաւին կը շարունակէ իր աղէտալի տարածումը, գէթ այս տողերը գրուած պահուն, մեզ կը դնէ մեր հարցը դիտելու համաշխարհային ընդհանուր իրավի–ճակի խորապատկերին առջեւ, իսկ աշխարհի հարցը, հարցերը՝ մեր իրավիճակի պրիսմակէն։

Ի՛նչ պիտի փոխուի առողջապահական տագնա–պէն ետք (Ce qui va changer après la crise sanitaire) իր յօդուածով Simon Langlois՝ Լաւալ համալսարանի հանգստեան կոչուած փրոֆեսորը Le Devoir օրաթերթի 30 մարտ 2020–ի թիւին մէջ կը գրէ, թէ ներկայ առող–ջապահական տագնապը մեզ կը մղէ, որ գիտակցինք թէ որքան դժւրաբեկ է աշխարհը. «Սանձարձակ աճի դիւ–րաբեկութիւնը, ձեռք ձգուած նիւթական բարօրու–թեան, նոյնիսկ հանգիստի դժւրաբեկութիւնը, խնայո–ղութիւններու դժւրաբեկութիւնը, առողջապահական ապահովութեան դժւրաբեկութիւնը»։ Ան կ’աւելցնէ, թէ դժւրաբեկ է նաեւ մոլորակի բնապահպանութիւնը եւ «լուրջի պէտք է առնել այն սպառնալիքները, որոնք կը ծանրանան մեր երկրագունդին վրայ»։

Լանկլուա չի նշեր այլ սպառնալիքներ, որոնք դամոկլեան սուրի նման կախուած կը մնան մարդկու–թեան գլխուն վերեւ։ Փորձենք վերլիչել մի քանին։

Առաջինը՝ այն խոշոր խրամատը, որ հետզհետէ կ’ընդլայնի ու կը խորանայ հարուստ ու աղքատ եր–կիրներուն միջեւ բայց մանաւանդ ունեւոր ու չունեւոր դասակարգերուն միջեւ։

Ապա՝ բազում վայրերու մէջ փոքրամասնութիւն–ներու դէմ շարունակուող ու սաստկացող հալածանքնե–րը, անոնց ինքնութիւնը ջնջելու նորանոր փորձերը, անոնց մարդկային նուազագոյն իրաւունքները զլա–նալու ակնյայտ երեւոյթները, ջարդերը, զանգուածային տեղահանութիւնները, տարագրութիւնները եւ մասամբ նորին։

Վերջապէս՝ բնական հարստութիւններու զաւթու–մը փոքրաթիւ մենատէրերու կամ սակաւապետերու կողմէ, մարդուժի ծայրայեղ շահագործումը ոչ միայն այսպէս կոչուած տակաւին զարգացող երկիրներու մէջ, այլեւ նոյնիսկ, նոյնպէս այսպէս կոչուած, զարգացա՛ծ երկիրներուն մէջ։ Մարդու վերածումը արտադրական չուկայի մեքենայի մէկ մասնիկին։

Շարքը կարելի է երկարել, մանրամասնել, բայց այսքանն ալ բաւարար է, անդրադառնալու համար, թէ ժահրերը բազմապիսի են, բազմատեսակ, բազմերես։

Երկրորդ կարեւոր նշումը, որ կը կատարէ Սիմոն Լանկլուա իր յօդուածին մէջ այն է, թէ այսպիսի տագ–նապներու ատեն ի վերջոյ ի յայտ կու գայ պետութեան եւ ինքնակառավարման մարմիններու՝ նահանգային թէ տեղական մակարդակներու մարմիններու առկայու–թեան կարեւորութիւնը՝ համատեղ ճիգերով դիմակայե–լու համար աղէտները։ Եթէ որոշ թերահաւատութիւն յառաջացած էր քաղաքական կազմակերպութիւններու ու մարմիններու նկատմամբ,՝ ո՛չ սակայն առանց հե–տեւողական աշխատանքի այդ ուղղութեամբ՝ ամեն գնով նսեմացնելու համար պետականութեան կարեւո–րութիւնը՝ չուկային դէմ–յանդիման,՝ այս առիթը չա–փով մը կը վերահաստատէ հանրութեան վստահութիւնը կամ ակնկալիքը պետութեան դերակատարութեան նկատմամբ։

Այստեղ չեմ կրնար հարց չտալ, որ եթէ կան ա՛յդ–քան նիւթական անհաշուելի կուռաններ, նման աղէտ–ներու պարագային գործածուելու համար, ինչո՞ւ անոնց մէկ կոտորակն իսկ չի տրամադրուիր կանխելու համար աղէտները, բարելաւելու համար հասարակութեան վի–ճակը, բոլորը օժտելու համար մարդկային կեցութեան նուազագոյն պայմաններով՝ սնունդի, առողջապահու–

թեան ու գլխուն վրայ երդիքի մը ապահովմամբ։ Ին–չո՞ւ։ Բայց այդ արդէն դրամատիրութեան էութեան իսկ կը սպառնայ…

Այս առնչութեամբ յօդուածագիրն ալ կը հարցնէ, թէ արդեօք այս տագնապը բաւարա՞ր է զսպելու հա–մար «միշտ աւելին» ունենալու՝ ընչաքաղցութեան ձգտումը, որ ստեղծած է գերսպառումի ընկերութիւն մը, հասարակութիւնը մղելով տեւական պարտախրումի՝ պարտքերու մէջ իյնալու, մոռնալով խնայողասիրու–թեան, ժուժկալութեան առաքինութիւնները։ Պիտի աւելցնեմ՝ քայքայելով ընտանեկան կեանքերը, հասա–րակական գործունէութիւնը, հաւաքական նախաձեռ–նութիւնները։

Վերջին կարեւոր կէտը, որով Լանկլուա կ’եզրա–կացնէ իր գրութիւնը այն է, թէ տագնապը, որ մեծ մա–սամբ համաշխարհայնացման հետեւանք է, եկաւ ցոյց տալու ազգին, համայնքին կարեւորութիւնը՝ սեփական ճակատագրին տէր կանգնելու տեսակէտէն։

Փորձառութիւնը ցոյց տուաւ, որ պատրաստ պէտք է ըլլալ ամենէն ստորին մակարդակին իսկ վրայ, սակայն, պիտի աւելցնեմ, այդ չի նսեմացներ նաեւ բարձրագոյն մակարդակներու՝ ընդհուպ մինչեւ համա–մարդկային գործակցութեան կարեւորութիւնը։

Կ’ուզեմ աւարտել այս յօդուածս վերադառնալով չՅԴ ծրագրին, ուր աներկբայօրէն արձանագրուած է.

– Հայ յեղափոխական դաշնակցութեան համոզու–մով՝ ընկերվարութեան ճամբով է, որ մարդկութեան քաղաքական, մշակութային եւ ընկերային զարգացու–մը կ’օժտուի արդար եւ համերաշխ յարաբերութիւննե–րով։

– Ընկերվարութիւնը կը ձգտի, ինչպէս անհատի եւ անոր աշխատանքի ազատագրութեան, նոյնպէս ազ–գերու,՝ իբրեւ հաւաքական անհատականութիւններ,՝ ամբողջական ազատագրութեան, անկախութեան ու գերիշխանութեան եւ անոնց համերաշխ համակեցու–թեան ու իրաւահաւասար գործակցութեան։

Վերջապէս՝

– Հ. Յ. Դաշնակցութեան համար ազգը՝ իբրեւ պատմական–մշակութային, լեզուական եւ ընկերային քաղաքական ուրոյն ամբողջութիւն, հիմնական արժէք է եւ էական գործօն՝ համամարդկային զարգացման ու հոգեմտաւոր բազմակողմանի հարստացման։

Ահա այս լոյսին տակ ալ եթէ դիտենք մեր պա–հանջատիրութիւնը, կը հասկնանք, թէ ինչո՞ւ բոլորին ցաւը մե՛ր ցաւն է ու մեր ցաւը՝ բոլորի՛նը։

ՎՐԷԺ-ԱՐՄԷՆ

Ուքե՞ր ԵՈ Այս Ներողները...

Ներելը քրիստոնէական եւ – մարդկայի՛ն – բա–րոյականի ամենէն նուիրական դրսեւորումն է, որուն լիովին ատակ պէտք է ըլլայ ամէն մարդկային էակ որ–պէսզի կարենայ հասնիլ ինքնանուաճման վերին եզրե–րուն եւ հոգիի իսկական խաղաղութեան։ Բայց նաեւ պայման է, որ լաւ հասկնանք, թէ ի՞նչ նժարի վրայ պէտք է չափուի ներման վեհագոյն այս արարքը։ Պէտք է յստակացնենք, թէ ի՞նչ չափանիշներ պիտի գործեն հոս, որպէսզի կարողանանք հեռու մնալ թեթեւամիտ փութկոտութիւններէ, որոնք ոչինչ կը բերեն կեանքի սեղանին բացի մարդկային սուտ յարաբերութիւններէ։

Խօսքը կը վերաբերի հայօրէն ապրելու այն մեծ մարտահրաւէրին, որ, այս պարագային, կապուած է Հա–յոց Յեղասպանութեան հետ հաշուի նստելու հոգեբա–նական հրամայականին։

Վերջերս հրապարակի վրայ կրկին յայտնուած են որոշ անձնաւորութիւններ, որոնք այս դժուար խօսոյթը կը տանին դիտաւորեալ աղաւաղման եւ ինքնաբերա–բար ջուր կը լեցնեն Թուրքիոյ եւ իր Արեւմտեան գոր–ծակիցներու հանրածանօթ – եւ վաղուց վարկաբեկուած – արշաւին։ Իսկ այդ արշաւին նպատակն է ապակողմ–նորոշել միջազգային կարծիքը եւ ցեղասպանութեան զոհ հանդիսացող մեր ժողովուրդի դատը «հաշտու–թեան» կեղծ տարազներով կապել աժան եւ շուտափոյթ լուծումներու։ Եւ – ինչո՞ւ չէ – յուսալով ՚որ այդ խա–ղին մէջ կը ներքաշուի նաեւ հայ պետականութիւնը։ Եւ ի՛նչ շնախանութեամբ հայ ուժերը կը փորձեն չարա–շահել մեր արժէքային աստակարբի այս սուրբ՝ ներո–ղամտութեա՛ն հասկացողութիւնը իրենց չարաշուք նպատակներուն հասնելու համար։

Բայց անշուշտ – եւ այս հարցին մէջ գէթ – անոնք իրենք գիրենք կը գտնեն մեր ժողովուրդի ար–թուն եւ զգաստ գիտակցութեան դէմ յանդիման, որ կը

մերժէ իյնալ այդպիսի թակարդներու մէջ։ Մենք վա–ղուց «ոչ» ըսինք TARC–ի նման խաղքութիւններու ԱՄՆ–ի մէջ հակառակ այդ գործերուն մէջ ներքաշուած հայանուն գործիչներու քարոզչութեան։ Մենք «ոչ» ըսինք նմանօրինակ այլ նախաձեռնութիւններու եւրո–պայի մէջ։ Հայ Դատի գրասենեակներն ու գործիչները ամէնուրեք բացալայտեցին եւ դիմակադերձեցին այս կարգի ոտնձգութիւնները մեր պահանջատիրութեան ոլորտէն ներս։ Եւ այդ գործը կանգ չէ առած եւ կանգ պիտի չառնէ։

Պէ՞տք է կրկնենք, թէ Հայ ժողովուրդին դէմ գործուած է նոր ժամանակներու առաջին ցեղասպանու–թիւնը, որ ոճիր է մարդկութեան դէմ։ Յեղասպանու–թեան նշաւակ մեր ժողոովուրդը եղած է միաժամանակ հայրենագուրկ եւ ընչազուրկ։ Այս փաստը հաստատ–ուած է միջազգային դաշնագրերով։ Ստեղծուած է մէկ ամբողջ միջազգային օրինակարգ Հայոց Յեղասպանու–թեան անհերքելի փաստին շուրջ։ Հայոց Յեղասպանու–թեան համար անառարկելիօրէն պատասխանատու են Թուրք պետութիւնն ու Թուրք ժողովուրդը։ Եւ Յեղաս–պանութենէն բխող մեր պահանջատիրութիւնը նախ եւ առաջ տարածքային է, յետոյ նաեւ մշակութային, հո–գեւոր եւ տնտեսական։ Հիմա ի՞նչն է, որ պէտք է ներել եւ ո՞վ է, որ պիտի ներէ։ Եւ ի՞նչ նորմերու հիմնաւո–րումով պիտի գործէ ներման այդ արարքը։

Բոլոր անոնք, որոնք կը փորձեն այս հարցին բա–րոյական ենթահողը յստակացնել, պէտք է նախ եւ առաջ հարցը դնեն իր իսկական համարադեփոստին մէջ։ Ան, որ ներման ակնկալութիւն ունի, նախ եւ առաջ պի–տի արժանի ըլլայ ներման ազնիւ արարքին։ Ներման ակնկալութիւն ունեցողը պիտի կարողանայ հասնիլ բարոյական այն չափանիշին, երբ առաջին հերթին՝ ինք ինքզինքի՛ն է, որ պիտի կարողանայ ներել գործուած

հրէշային յանցագործութեան համար… եւ պէտք է պատրաստ ըլլայ տալու իր ամէն ինչը հասնելու համար այդ բանին։ Այս մեծ դինն է, որ կը դնէ քրիստոնէա–կան վարդապետութիւնը ներման արարքին վրայ։ Հարց տուէք դուք ձեզի։ Թուրք պետութիւնն ու ժողովուրդը երբեւիցէ մօտեցա՞ծ են այս եզրերուն։ Ճիշտ է. գոյու–թիւն ունի փոքր թիւ մը անհատ մտաւորականներու, որ կը փորձէ հաշուի նստիլ իր անցեալին հետ։ Յուսամ ան–վերապահօրէ՛ն։ Յամենայն դէպս մեր սիրտը իրենց հետ է այդ մեծ ճիգին մէջ։ Բայց այդ խումբը չէ, որ կը վճռահատէ այս կնճռոտ խնդիրը։ Թուրք պետութիւնն ու ժողովուրդը երբեւէ կրցա՞ծ են հասնիլ բարոյական եւ քաղաքական այն գիտակցութեան, որ ունենան պատրաստակամութիւնը ընդունելու իրենց պարտքն ու պատասխանատուութիւնը եւ պատրաստ ըլլան հատուց–ման բանակցութիւններու։ Ընդհակառակն այսօր իսկ Թուրք պետութեան քաղաքականութիւնն է Հայաստա–նը վերածել պատանդ երկրի եւ ի վերջոյ վերջ տալ անոր գոյութեան։

Թուրքիան այսօր իսկ կը շարունակէ իր փան–թուրքիստական եւ ցեղասպանական քաղաքականու–թիւնը տարածաշրջանին մէջ եւ կը գործէ իր հին ծաւա–լապաշտ նկրտումներով։ Մերկ փաստը այն է, որ Թուրքիոյ հետ մեր քաղաքական կապը «բարի–դրացի–ական» չէ Թուրք պետութեա՛ն իսկ ընտրութեամբ եւ որոշումով։ Մեր կապը այսօր սերտօրէն առընչուած է ցեղասպան երկրին դէմ պաշտպանուելու հրամայակա–նին։ Մենք ունինք Թուրքիոյ դէմ մեր երկրի անվտան–գութիւնը ապահովելու ամէնօրեայ խնդիր։ Իսկ ցեղաս–պանը, որ չէ դադրած ցեղասպան ըլլալէ, իրաւունք չունի ներում ակնկալելու մեր ժողովուրդէն։

ԿԱՐՕ ԱՐՄԵՆԵԱՆ

ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԽՕՍՔ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԱՅԻՍԵԱՆ ՏՐԱՄԱԴՐՈՒԹԵԱՄԲ

28 Մայիս, 1918 և 28 Մայիս, 2020:
102-րդ ամեակ Անկախ Հայաստանի
Առաջին Հանրապետության:
Հայ ժողովուրդը արդար իրատունքը ունի
ուրախանալու, տոնախմբելու և յաղթական
իր երթը շարունակելու: Վեց հարիւր և ասելի
տարիներու ընդմիջումէն ետք, մեր ժողովուրդը
վերստին տէրն է հայոց պետականության:

Ճիշդ է, որ մեր ժողովուրդը ցե-
ղասպանության ենթարկուեցաւ Արևմտա-
հայաստանի մէջ, թուրքը փորձեց Արևմտա-
հայաստանի հայութիւնը բնաջինջ ընել,
սակայն, հայ ժողովուրդը, Քրիստոսի Յա-
րութեան օրինակով յարութիւն առաւ և
վերստին կեանքին նայեցաւ, վերընձիղելով
իր կամքը, ուժն ու կորովը: Յարութիւն մը, որ

լինելութեան, գոյութեան, ապրելու կամ մեռնելու, մահուան կամ ազատութեան
խնդիր էր: Մեր ժողովուրդը Արամներու, Դրօսներու, Նժդեհներու և Գարեգիններու
առաջնորդութեամբ կրցաւ ոգևորուիլ և կեանքին նայիլ՝ ապրելու, ապրեցնելու և
յաւերժացնելու համար հայկազնեան ազգը:

1918 թուականի Մայիս 28-ին Էջմիածնի զանգերու դօղանջին ներքոյ, մեր
ժողովուրդը մէկ բռունցք դարձած, Արարատեան դաշտ իջաւ պայքարելու, մէկ
խօսքով՝ Սարդարապատի, Ղարաքիլիսայի և Բաշ-Ապարանի գոյամարտին,
աշխարհական թէ եկեղեցական, տարեց թէ երիտասարդ, կին թէ տղամարդ, բոլորը
միասին ու միակամ եկան հաստատելու, որ մենք մեր յոյսը ուրիշին վրայ չենք դնել,
այլ՝ Աստուծոյ ու մեր սեփական զօրութեան՝ մեր միասնականութեան վրայ:

Երևանի երկնականմարին ծածանեցաւ Եռագոյնը՝ հայկական պետական
դրօշը, և մեր ժողովուրդը կրցաւ տէրը դառնալ և կառչած մնալ իր հողին,
արժէքներուն, սրբութիւններուն ու արժանապատուութեան:

Այսօր մեր ժողովուրդը, ի Հայաստան և ի սփիւռս աշխարհի, նոյն պատգամը
պարտաւոր է լսել՝ կառչած մնալու մեր նահատակներու արիւնով շաղախուած
հողին, կառչած մնալու մեր արմատներուն, մեր անժամանցելի գանձերուն և
սրբութիւններուն:

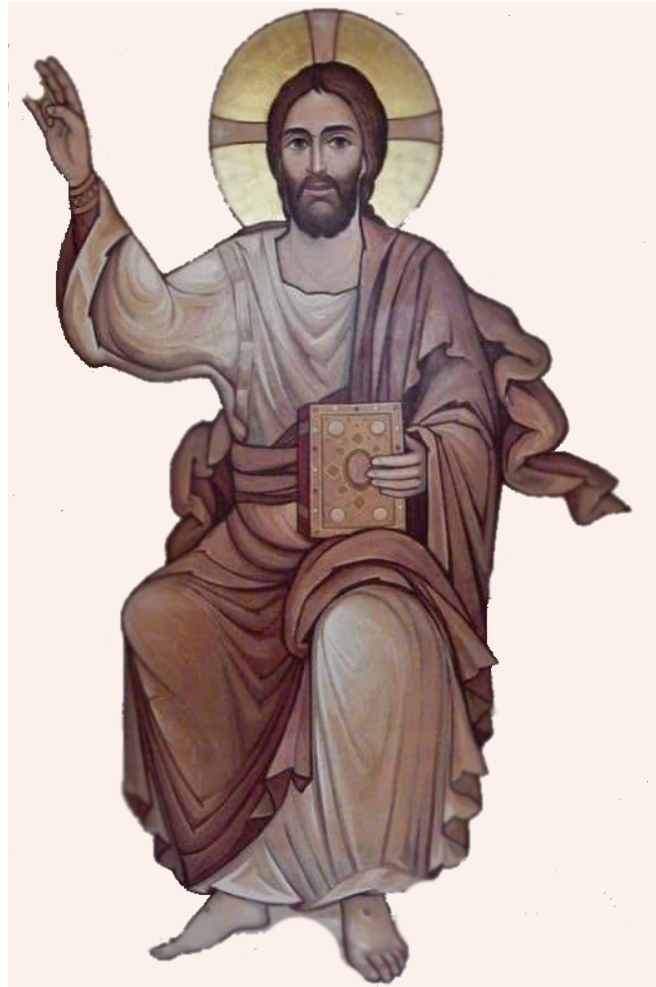
Նայինք անցեալին, մեր հերոսներու ոգիին, ապրինք այսօրը և կերտենք
վաղուան մեր պայծառ ապագան՝ մեր յաղթական ապագան, այլապէս ինչ իմաստ
ունի հայրենիք, հող, անկախութիւնն ու անկախ պետականութիւնը:

Իմ մաղթանքս է, որ մեր ժողովուրդը այս գիտակցութեամբ յաղթանակներ
ապահովէ՝ բոնցկացած արժանապատիւ կեցուացքով:

Այսօրուան փոքրիկ Հայաստանը դառնայ տեսլականը մեր վաղուան ազատ,
անկախ ու ամբողջական Հայաստանին, որպէսզի այս անգամ, բանաստեղծին
բառերով՝ Արարատի լեռան վրայ ծածանուի «արիւնէն ծորած երիզ մը կարմիր,
երկնքէն պոկուած կտոր մը կապոյտ, և հասուն հասկերու շողը՝ նարնջագոյն, և վեց
դարերու խաւարին վրայ՝ դրօշը եռագոյն»:

Փառք Մայիս 28 կերտող մեր հերոսներուն:
Խունկ ու աղօթք մեր նահատակներուն:
Յաւերժ փառք ՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ու ՀԱՅԱՍՏԱՆԻՆ:

ԲԱԲԳԷՆ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Յիսուսի առաջին ու վերջին գործը
եղաւ Աստուծոյ կամքը կատարել. **«Ո՛չ թէ
իմ կամքս, այլ քու կամքդ թող ըլլայ»**
(Գկ 22.41): Իսկ Աստուծոյ կամքն է՝ **«որ
չկորսնցնեն ո՛չ իսկ մէկը բոլոր անոնցմէ՝
որ ինձի տուաւ»** (Յհ 6.39):

Յիսուս իրեն եկողը կը դաս-
տիարակէ, կը սորվեցնէ, կը բժշկէ,
յաւիտենական կեանք կու տայ անոր, այլ
խօսքով՝ իր ողորմութեան արժանի կը
դարձնէ՝ փրկութեան հասցնելով զայն:

Քրիստոսի հետ քալելու, Իրմով
ապրելու, իր մարմինն ու արիւնը ճա-
շակելու և խմելու պսակը պիտի ըլլայ մեր
յարութիւն առնելը և յաւիտենական կեանք
ունենալը: Եւ այս հրաւերը ուղղուած է
բոլորին անխտիր, բոլոր անոնց՝ որոնք կը
տեսնեն Որդին և կը հաւատան անոր:

Տեսնել Որդին կը նշանակէ՝ Աս-
տուծոյ կամքը իմանալ և կատարել:

Ա՛յս է ահաասիկ բարի լուրը,
աւետիսը, այն՝ որ մինչ առաջին Ադամին
անհնազանդութեամբ կեանքի ծառի
ճամբան փակուեցաւ մեր դիմաց, երկրորդ
Ադամին՝ Քրիստոսի բերած շնորհքովը
այդ ճամբան ահա կրկին կը բացուի
բոլորիս առջև:

Տեսնել Յիսուսը, կը նշանակէ
բաց սրտով ընդունիլ Աստուծոյ տուած
աւետիսը, սորվիլ Անկէ, հաւատալ
Քրիստոսի:

Ս. ԶԱՏԻԿԷՆ ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

ՀՈԳԵԳԱԼՈՒՍ

Զատիկէն մինչև Հոգեգալուստ երկարող շրջանին մէջ նշուող յիսուն օրերու տօները Տէրունի տօներ են, որոնցմէ վերջինը, յիսուներորդ օրը՝ Հոգւոյն Սրբոյ Գալստեան տօնն է։

Հոգեգալուստը Քրիստոնէութեան գլխաւոր տօներէն մէկն է, որ յիշատակումն է առաքեալներուն վրայ Սուրբ Հոգիի իջման։

«Յանկարծ սաստիկ հովի մը սուլոցին պէս ձայն մը հնչեց երկինքէն և լեցուց ամբողջ տունը, ուր նստած էին։ Յետոյ անոնք տեսան հրեղէն լեզուներ, որոնք տարածուեցան և հանգչեցան իւրաքանչիւրին վրայ։ Բոլոր ներկաները Սուրբ Հոգիով լեցուեցան և սկսան տարբեր լեզուներով խօսիլ, ինչպէս որ Հոգին խօսիլ կու տար»։ (Գրծ. 2: 2-4)

Ըստ Նոր Կտատակարանին, այս իրադարձութիւնը տեղի ունեցած է Յիսուս Քրիստոսի Յարութիւնէն 50 օր ետք։ Հետևաբար, Եկեղեցին ալ այս հրաշալի դէպքը կը յիշատակէ Սուրբ Յարութեան տօնի 50-րդ օրը (Մայիս 31)։

Հոգեգալստեան այս սքանչելի դէպքէն վերջ, Քրիստոսի առաքեալները, Սուրբ Հոգիի շնորհներով լեցուած, կը մեկնին աշխարհի զանազան երկիրները՝ Տիրոջ Աւետարանը քարոզելու համար։

*Առաքելոյ աղանդ.
իջանկով մեծաձայն հնչմամբ ի բարձանց.
ի նմանութիւն լուսոյ փայլման
հրազինեաց անկիզելի զաշակերտսն.
մինչդեռ նարէին ի սուրբ վերնասարանն։*

*Աննիթական աղանի.
անքննելի որ քննէ գիտրս Աստուծոյ.
գոր առեալ ի Հօրէ պարմէ
զահաւոր և զմիսանգամ զպուտրն.
գոր քարոզեցին համագոյական։*

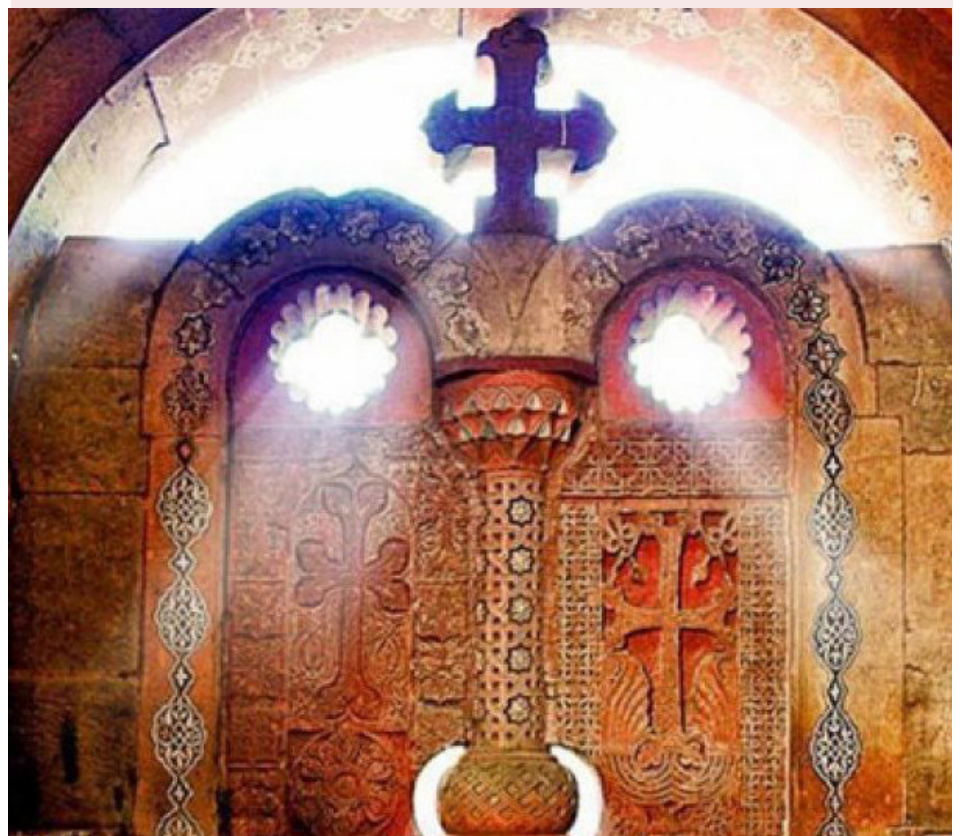
*Օրհնութիւն ի բարձունս.
ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն Սրբոյ.
որով առաքեալքն արբեցան
անմահական բաժական.
և հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս։*

ԵՐԵՒՈՒՄՆ Ս. ԽԱԶԻ

Ս. Զատիկին յաջորդող չորրորդ Կիրակին (Մայիս 10), Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցին կը յիշատակէ Սուրբ Խաչի Երևման տօնը։

Այս տօնը յիշատակութիւնն է պատմական դէպքի մը՝ 7 Մայիս 351-ին, Կիրեղ Երուսաղէմացի հայրապետին օրով, Մեր Փրկիչին՝ Յիսուս Քրիստոսի խաչի նշանի երևման։ Ըստ աւանդութեան, այդ օրը, Երուսաղէմի երկնակամարին վրայ երևցած է լուսաշող Ս. Խաչը, որ կը տարածուէր Գողգոթայէն մինչև Զիթենեաց լեռ։

Այս դէպքին ականատես եղած են Երուսաղէմի մէջ բնակող քրիստոնեաներն ու այլ դաւանանքներու ու կրօններու հետևող մարդիկ։ Խաչի պայծառ երևումէն արեգակը մթագնած է, բոլորը շտապած են եկեղեցի, աղօթած են առ Աստուած՝ այս մեծ շնորհքին արժանացած ըլլալու համար։ Հրաշքին շնորհիւ շատեր հաւատացած են Յիսուսին, մկրտուած են և անդամագրուած՝ Քրիստոսի Եկեղեցւոյ։

ՀԱՄԲԱՐՁՈՒՄ ՏԵԱՌՆ ՄԵՐՈՅ ՅԻՍՈՒՄԻ

Համբարձումը Հայց. Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ Տէրունի տօներէն մէկն է, որ շարժական տօն է և կը նշուի Քրիստոսի հրաշափառ Յարութենէն 40 օրեր ետք՝ Հինգշաբթի օրը (Մայիս 21):

Յարութենէն ետք, Յիսուս բազմաթիւ առիթներով երևցաւ իր աշակերտներուն. 40-րդ օրը, Ան իր 11 աշակերտներուն հետ Ձիթենեաց լեռ բարձրացաւ ու յայտնեց անոնց, թէ *«Երբ Ս. Հոգին իջնէ՛ ձեր վրայ, զօրութեամբ պիտի լեցուիք ու իմ վկաներս պիտի ըլլաք Երուսաղէմի, Հրէաստանի եւ Սամարիայի մէջ մինչև աշխարհի ծայրամասերը»*: (Գրծ. 1:8)

Այնուհետև Քրիստոս երկինք բարձրացաւ և նստաւ Հօր աջ կողմը: (հմմ. Մարկոս 16:19)

Համբարձման տօնը նաև հայկական շատ ժողովրդական տօն մըն է. Ան կը պատահի ընդհանրապէս գարնան կէսերուն և առիթ կու տայ ժողովուրդին երթալու դէպի դաշտերն ու լեռները և զանազան խաղեր, մրցումներ ընելու, արական խումբերու համար, իսկ կիներուն ու աղջիկներուն սովորութիւնն է Համբարձման վիճակ քաշել և անով զուարճանալ, ինչպէս նաև զանազան երգեր ու պարեր կատարել: Տակաւին շատ մը գիւղերու և նոյնիսկ քաղաքներու մէջ այս սովորութիւնը կը մնայ և առիթ կու տայ ժողովրդական աւանդութիւններու յաւերժացումին:

ԱՂՕԹՔ՝ ՀԱԻԱՏՈՅ ՀԱՅՐ Ս. ԳՐԻԳՈՐ ԼՈՒՍԱԲՈՐԻՉԻ

Օրհնեալ է քու անբաւ մարդասիրութիւնդ, Տէր իմ Յիսուս Քրիստոս: Ինչո՞ւ կը լքես զիս. եթէ մեղքերուս համար է, Դո՛ւն միայն առանց մեղքի ես, և անունդ իսկ անոխակալութեան ու մարդասիրութեան ցուցանիշ է:

Գթա՛մ ինձի, որովհետև Դո՛ւն միայն մարդասէր ես: Փրկե՛ զիս, որ մեղքերու մէջ ինկած եմ, որովհետև Դո՛ւն միայն մեղք չունիս: Վերցնո՛ր զիս անօրէնութեանս տիղմէն, որպէսզի յաւիտեան ընկղմած չմամ հոն: Ազատե՛ զիս թշնամիէս, որովհետև ան առիւծի նման կը մոնչէ, և կ'ուզէ զիս կլլել:

Արդ, Տէր իմ, Քու շանթահարող փայլատակումովդ կործանե՛ անոր զօրութիւնը. թող վախճայ և խաւարին պէս չքանայ Քու ներկայութենէդ, որովհետև ան տկար է և անզօր՝ դիմադրելու ո՛չ միայն Քեզի, այլ նաև ամէն անոնց՝ որոնք Քեզ կը սիրեն: Երբ խաչիդ նշանին զօրութիւնը կը տեսնե՛ կը զարհուրի, և ամօթով կը հեռանայ բոլոր անոնցմէ, որոնք Քեզի կը դիմեն:

Այժմ, Տէր, փրկե՛ զիս և կեանք տուր ինձի, որովհետև Քեզի՛ ապաւինեցայ: Այս նեղութենէն դո՛ւրս բեր զիս, որպէսզի չըլլայ թէ զիս յաւիտենական կորուստի մատնէ՛ նենգաւորը, որ ծածուկ հնարքներով հետս կը մարտնչի:

Դո՛ւն, որ տէրն ես խորհուրդներուն, և կը քննես սիրտերն ու միտքերը, զգուելի ու պիղծ խորհուրդներէն մաքրե՛ սիրտս ու մտածումներս, որպէսզի յաւիտենական կորուստով ի սպառ չկորսուիմ:

Դո՛ւն, որ ամենակարող ես, գթա՛մ ինձի, ո՛վ իմ Աստուածս: Տո՛ւր ինձի՝ մեղանչած հոգիիս՝ արտասուքի շնորհքը, որպէսզի լուամ անթիւ մեղքերս, և փրկուիմ չար հրեշտակներու ձեռքէն, որոնք անողորմ կերպով գեհենի կրակին մէջ կը նետեն ամբարիշտը:

Փրկե՛ զիս՝ ամբարիշտս, Քու ողորմութեանդ պարգևով: Զիս երանաւէտ դրախտէդ ներս ընդունե՛ կատարեալ արդարներուն հետ: Ընդունե՛ մեղաւոր ծառայիդ աղօթքները՝ բարեխօսութեամբը սուրբերուն, որոնք Քեզի հաճելի եղան, ո՛վ մեր Տէրը Յիսուս Քրիստոս, որ օրհնեալ ես Հօրը և Սուրբ Հոգիին հետ, յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

4

Ontario MPPs Aris Babikian and Belinda Karahalios deliver masks to ACC-Cambridge

CAMBRIDGE—On May 2, Cambridge MPP Belinda Karahalios and Scarborough—Agin-court MPP Aris Babikian delivered masks and gloves to the Cambridge Armenian Community Centre. The Ontario MPPs

had a very productive discussion with the leaders of the Armenian community about COVID-19, the efforts of the Ontario provincial government to stop the spread of the pandemic, and the future plans to open the economy.

EU supports vulnerable families in Armenia’s regions

YEREVAN — The European Union continues supporting the most vulnerable households with elderly people, people with disabilities and large families in the regions of Armenia, in response to the COVID19 outbreak, the EU Delegation in Armenia informs.

This time EU Ambassador Andrea Wiktorin visited the Armenian Red Cross Society’s

warehouse to dispatch humanitarian aid packages comprising food and hygiene supplies.

The humanitarian aid packages will be now delivered straight from the warehouse to 1,485 elderly from Shirak region in close partnership with the Armenian Red Cross Society, as well as local and regional authorities.

(Armradio)

Australian lawmakers to push for Armenian Genocide recognition

CANBERRA — COVID-19 forced the Australian National Commemoration of the Armenian Genocide to go virtual this year, but that did not stop a record number of Federal and State Parliamentarians joining growing calls for a change in the national position on the Armenian Genocide, which the Armenian National Committee of Australia (ANC-AU) labelled “untenable”.

The position of Australia to appease its ally, the denialist dictatorship of Turkey, remained

unchanged for 2020. However, messages correctly characterising the events of 1915 as genocide by Federal parliamentarians Trent Zimmerman, Joel Fitzgibbon, Tim Wilson, Kristina Keneally, Adam Bandt and Rex Patrick, as well as New South Wales State Premier Gladys Berejiklian, Shadow Treasurer Walt Secord and the Speaker of the Legislative Assembly Jonathan O’Dea means Canberra’s position is becoming more impossible to sustain.

Dr. Aline D. Khatchikian to Chair the Canadian Association of Radiologists’ Resident and Fellow Section

MONTREAL—Dr. Aline D. Khatchikian, a second-year resident in Diagnostic Radiology at McGill University, was appointed Chair of the Canadian Association of Radiologists’ (CAR) Resident and Fellow Section, and is expected to be the Resident Representative on CAR’s Board of Directors following the next annual general meeting. Dr. Khatchikian, whose chairmanship began on April 18, is the first resident physician from Quebec or McGill to hold this position.

Dr. Khatchikian completed her MD in 2018 at Université Laval. Described as a citizen of the world, she has extensive international experience delivering advocacy training sessions to medical students in multiple countries including Switzerland, Brazil, Mexico, Peru, and Uruguay.

In 2015, Dr. Khatchikian was appointed Regional Public Health Director for the Americas’ Region of the International Federation of Medical Students’ Associations, leading projects in over fifteen countries. In 2017, she organized the Youth Pre-World Health As-

sembly on human resources for health, in collaboration with the World Health Organization. That same year, she became Board Member of the Quebec Medical Association. In 2018, she received the Canadian Medical Association Award for Young Leaders in recognition of her advances in global health and medical education. She is currently pioneering the first global outreach network for Canadian radiologists and interventional radiologists, to address the gap in access to medical imaging worldwide.

As Chair of the Resident and Fellow Section, Dr. Khatchikian will work with radiology residents, fellows and medical students across Canada to promote the value of radiology and ensure a smooth transition to practice. She will focus on developing a national database for elective and fellowship opportunities, in addition to a medical student mentorship program. Above all, she will encourage her peers to become engaged in local, national and international advocacy projects as CAR members.

‘We cannot return to the past’: Artsakh President responds to Lavrov

STEPANAKERT—Artsakh President Bako Sahakian on April 30 said that there will be no return to the past, both interns of territories and status of Artsakh, directly responding to statements made last week by Russian Foreign Minister Sergey Lavrov, who claimed that the Karabagh peace talks were focused on a “phased” approach, which envisions ceding of territory to Azerbaijan as a first step to a settlement of the Karabagh conflict.

Speaking to a session of parliament where he presented a “state of the state” address detailing the progress made by his government in the past year, Sahakian said that the Artsakh authorities have not deviated from their principles regarding Artsakh. He also added that official Yerevan has already refuted Lavrov’s claims by saying that such an approach was not part of the negotiations.

“When we reflect on the Karabagh issue,

we are talking about our destiny,” Sahakian said, adding that while he always has publicly and privately supported the OSCE Minsk Group’s mission of establishing peace, he has always advanced the notion that Artsakh’s security and independence could not be bargained with.

“During these years, we [Artsakh] have not deviated in any way, either from our position or from our principles,” said Sahakian, describing the Azerbaijan-Karabagh conflicts as “one of the most complicated issues in the world.”

“Taking all this into consideration and respecting the interests of the international community, we are obligated to achieve a peaceful resolution to the conflict, while strongly maintain our position,” explained Sahakian who said that Artsakh will always “respect the proposals of the Co-Chairs and their sincere efforts to resolve the conflict.”

Stepanakert remembers brutal attacks on Getashen, Martunashen, Shahumyan

STEPANAKERT—The Artsakh Foreign Ministry on April 30 issued a statement marking the 29th anniversary of the Soviet and Azerbaijani forces’ attacks on Getashen, Martunashen and Shahumyan, which became the spark for the Karabagh war.

The operation known as “Koltso”—or “Ring”—was organized and coordinated by the central authorities of the Soviet Union and Azerbaijan, whose aim was to surround and empty Artsakh of its Armenian population.

Below is the Artsakh foreign ministry’s statement.

29 years ago, under the direct organization and coordination of the central authorities of the USSR and Azerbaijan, a large-scale operation called “Koltso” (“Ring”) was carried out to deport the Armenian population of the borderline villages of Artsakh. This bloody operation ultimately transferred the Azerbaijan-Karabagh conflict to the military phase, initiating the subsequent full-scale aggression of Azerbaijan against the Republic of Artsakh (Nagorno-Karabagh Republic).

On April 30, 1991, the massive shelling of Getashen and Martunashen villages of the Shahumyan region launched the operation ‘Koltso’, in the course of which tanks, combat helicopters, and artillery were employed for the first time against the civilians. Azerbaijani special police units (OMON), with the support of internal troops of the USSR Ministry of Internal Affairs and the Soviet Army, broke into Armenian villages formally supposedly for “checking the passport regime”, but in fact for killing, robbery, terror against the Armenian population, followed by deportation.

As a result of the military-police actions, dozens of Armenian villages of Northern Artsakh, as well as the Shahumyan, Hadrut and Shushi regions were destroyed, about ten thousand people were deported, over 100 people were killed, and hundreds of people were taken hostage. The fate of many of them remains unknown so far.

The Azerbaijani authorities considered the operation ‘Koltso’ as the beginning of the com-

plete cleansing of Artsakh from the Armenian population. It became another manifestation of the policy of ethnic cleansing conducted by Azerbaijan in 1988-1991 in Sumgait, Baku and other settlements of the Azerbaijani SSR, as well as in the villages of Northern Artsakh.

The Armenian pogroms carried out by the Azerbaijani authorities in response to the demand of the people of Artsakh to exercise its inalienable right to self-determination and the subsequent military aggression against the Republic of Artsakh in 1991, which was repeated in April 2016, demonstrated that only the establishment and strengthening of an independent statehood can ensure the right of the people of Artsakh to live freely and safely in its homeland. The international community’s recognition of this reality and the international recognition of the Republic of Artsakh will become an additional deterrent against Azerbaijan’s desire to unleash a new war and will ensure peace and security in the entire region of the South Caucasus.

IMF plans \$280 million in emergency funds for Armenia

YEREVAN—The International Monetary Fund will likely disburse next month \$280 million in emergency loans designed to help Armenia fight the coronavirus outbreak and mitigate its economic consequences, a senior IMF official said over last weekend.

Yulia Ustyugova, the fund’s resident representative in Yerevan, told RFE/RL’s Armenian service that the IMF is also planning \$140 million in additional funding to Armenia.

The Armenian government announced last week plans to borrow around \$540 million for cushioning the impact of an unfolding economic recession in the country. Finance Minister Atom Janjughazyan said the government needs to offset a major shortfall in its tax revenues and to continue financing coronavirus relief measures.

Ustyugova said that IMF officials have recommended the \$280 million disbursement to the fund’s executive board, which should approve it in the second half of May. She said the sum includes a \$248

million “stand-by arrangement” which was allocated to Armenia in May 2019 and has not been used by the latter until now.

“Also, the [Armenian] authorities have requested additional financial help from the IMF to help pay for the economic support program and necessary healthcare expenditures in the current environment,” said Ustyugova.

“So \$280 million will be available in the second half of May. The program itself will last until May 2022, and about \$140 million will additionally be available after May 2020,” added the IMF official.

She insisted that the emergency borrowing is justified even though it will lead to a sizable increase in Armenia’s foreign debt.

The Armenian government has promised a wide range of coronavirus-related compensatory measures, including cash payments to a large part of the population, financial assistance to businesses and loan subsidies for farmers. According to Jan-

jughazyan, it plans to spend \$150 billion drams (\$315 million) for this purpose this year.

Ustyugova praised the government’s “swift” response to the economic fallout from the global health crisis. “We welcome the package of economic policy measures that was announced by the authorities,” she said.

In its World Economic Outlook released earlier this month, the IMF forecast that the Armenian economy will shrink by 1.5 percent this year due to the coronavirus pandemic. The Armenian Ministry of Finance expects a 2 percent drop in GDP.

Ustyugova stood by the IMF projections. “We currently see the pandemic having a very sharp but also very short-lived impact on Armenia,” she said. “So we expect the peak of the shock to happen around the second quarter, with some slight recovery starting already in the third quarter [of this year,] and an acceleration of economic activity in the fourth quarter to 2021.”

(RFE/RL)

ASSAULT-STYLE GUNS NOW BANNED IN CANADA

Prime Minister Justin Trudeau has made the announcement of a new federal government ban on 1,500 models and variants of assault-style weapons, some of which have been used in some of the most horrific incidents in modern Canadian history. The prime minister made the announcement alongside Deputy Prime Minister Chrystia Freeland, Justice Minister David Lametti, and Public Safety Minister Bill Blair on Parliament Hill.

“Effective immediately, it is no longer permitted to buy, sell, transport, import or use military-grade assault weapons in this country. There is no need in Canada for guns designed to kill the largest amount of people in the shortest amount of time. That was a commitment we made in the last election, and it’s something on which there is a large consensus by Canadians who want to see less violence and fewer deaths of gun violence in this country,” Trudeau said.

Trudeau recognizes that there is still a lot more to do and he said that he will be working with all the provinces to further develop even provincial level gun control relating to handguns. Trudeau also said, “all buyback programs will need to be made into bills, and so we will have to work with the other parties, with different groups throughout the country, to make sure that this buyback program [is] the best one, that it be fair, and we want it to have the necessary impact.”

“Protecting human lives must come above all else,” said Minister Bill Blair.

HELP ON THE WAY FOR STRUGGLING STUDENTS

During a press conference held by Prime Minister Justin Trudeau, he announced the Canada Emergency Student Benefit. This new support is part of a \$9-billion plan to help post-secondary and recent graduate students. This plan is set in place to help students give them the financial support they need this summer, help them continue their studies in the fall, and to provide the support and opportunities they need to get through this pandemic. This benefit would provide \$1,250 per month for eligible students or \$1,750 per month for eligible students with dependents or disabilities. This benefit will be available for all eligible students from May to August 2020.

Minister of Diversity and Inclusion and Youth, Bardish Chagger, said, “Having spent most of my career teaching students and trying to prepare them for life outside of the classroom, I understand how difficult and stressful the current situation must be for them. These are challenging times, but with today’s announcement, as promised, our government is providing Canadian students with the support and opportunities they need to get through this and keep moving forward.”

Minister of Employment, Workforce Development and Disability Inclusion, Carla Qualtrough said, “In order to ensure that post-secondary students are able to confidently continue their studies in the fall, our government is proposing significant measures to support them. From students who were counting on summer employment to pay their tuition to recent graduates who were planning to start their careers, our government has their back during this challenging time.”

ONTARIO LIBERAL PARTY LEADER STEVEN DEL DUCA TO FORD: ESTABLISH AN ONTARIO INDEPENDENT JOURNALISM FUND

On April 30, I had the privilege to sit in a meeting with Ontario Liberal Party Leader Steven Del Duca and discuss the struggles of independent and ethnic news outlets. Due to the current COVID-19 pandemic many independent and ethnic news outlets have taken a severe financial hit. Some outlets like the Canadian Jewish News have closed their doors and many others have been having a difficult time keeping their doors open.

Del Duca said that in these troubled times independent and ethnic news outlets are a “foundational part of our economy.” He mentioned that the work they do is extremely vital in delivering the ever so important to all communities in our province and country.

In a letter to Premier Douge Ford, Del Duca said, “Ontario’s media has been vital to combating COVID-19. You yourself have lauded the efforts of journalists to inform the public about our public health crisis. However, media in Ontario have not been spared from cutbacks. Advertising revenue is down, and many small and independent publications are in danger.”

Unfortunately most of these independent and ethnic news outlets are not eligible for the current government programs, as the size of their payrolls are not large enough. “Today (April 30), I am calling for an Ontario Independent Journalism Fund to aid these small publications and help them bridge to better times,” said Del Duca. He reassured that he will do everything he can to assist all independent and ethnic news outlets keep their doors open.

ISHKHAN GHAZARIAN

Sharing joy and bread in Gyumri

BY SARAH STITES^(*)

paychecks, but their dignity.

Despite this, Tigranuhi saw no other option but to close the bakery for the first two weeks of the quarantine. At the same time, she was working with her team at Emili Aregak to distribute hygiene items and food to carry the centre’s beneficiaries through the difficult time.

On April 1, a few bakery staff returned to the empty cafe to bake reduced quantities of bread for delivery only. At the end of the day, someone bought the leftover loaves and asked that they be sent to several of the Emili Aregak families in need.

Tigranuhi remembers thinking: “Why not start fundraising for the bakery so that we can deliver bread to the community of Gyumri and people can return to work?”

It was a “proactive” and “Aregak-style” solution, she says. The idea aligned with the bakery’s commitment to both supporting vulnerable groups as well as providing employment against all odds.

It also reflected Aregak’s innovative business model and unitive approach to work.

With the help of a few donors, the bakery mobilized and ramped up its bread production. Armenian Caritas helped the team identify people in need. And some of the baristas and cashiers donned masks and gloves and became the delivery team.

The campaign was announced on Facebook with a photo from the first delivery. The post depicted a recipient of the bread — a elderly woman living in one of Gyumri’s half-ruined buildings, a remnant of the 1988 Spitak Earthquake.

That photo “united a lot of people,” Tigranuhi says.

Lukshmi, an American donor with Armenian friends, says that the picture of the woman “broke my heart.”

“There are just some things you can’t unsee,” she says, “especially when it’s of those particularly vulnerable. When you see this picture, you’re forced to accept that this is someone who truly cannot help herself, someone that without another person’s help, would go hungry.”

Lukshmi, who had to postpone her wedding celebration because of the pandemic, decided to focus on her blessings. She was one of the first donors to the campaign. Then her fiancé and mom joined in. Finally, Lukshmi decided to ask her friends to contribute to Aregak in lieu of sending gifts for her big day.

“For me, staying home is a luxury — I have all of the necessities plus more than I could ever need,” Lukshmi says. “This woman? I can’t imagine the emotional and mental toll staying in her home... I just knew I had to help.”

Other donors were thankful for the opportunity to support a local initiative. “You make me proud to be Armenian,” a woman named Nana

wrote in a message sent with her contribution.

With the donations that began coming in, more staff were brought back to work. Aregak’s croissant specialist Kima, mom of an autistic son, quickly learned how to work with bread dough to help the bakery produce the extra loaves being sent out to the community per day.

Kima says she’s “thankful for the opportunity to receive a paycheck during this difficult time” and “especially” thankful to the donors for their role in making that possible.

Julietta, an elderly recipient, showered her thanks on the delivery team. “[The bread] was very delicious,” she told them. “It lasted me a few days.”

Hasmik, who lives alone in a small “temporary” home and suffers from a painful disability, echoed these sentiments. “Thank you to the senders and the bringers,” she said with feeling. “Not one soul has come to my house for a very long time.”

Through the campaign, Aregak Bakery is putting its slogan #ShareOurJoy into action. Although the bread primarily satisfies a physical need, it also brings a ray of hope into the lives of those who need it right now.

“Sharing joy means sharing bread, and sharing bread means sharing the burden,” says Tigranuhi. “Bread in Armenia isn’t just food, it’s sacred.”

While the campaign has been a success, there’s a downside. Many of the staff with disabilities are unable to get involved for various reasons.

Hovhannes, one of Aregak’s sunny and beloved waiters, has Down Syndrome. This makes him more susceptible to the coronavirus. His elderly parents are also high-risk.

Hovhannes’ mom Satik says that her son is struggling with the separation. “Work keeps him busy and motivated,” she says. “He’s feeling depressed when he finds out he still can’t go back to work the next day.”

Hovhannes is also the only breadwinner in the family, and because of that, the family is very thankful for his paycheck.

Aregak manager Diana knows how hard it is for Hovhannes. On Easter, she and the team surprised his family by including them on the bakery’s delivery route.

“They brought cake, bread and pastries. Hovhannes was so happy and surprised,” Satik says. “We are very thankful.”

When the quarantine has passed, Tigranuhi wants to continue this spirit of sharing. It won’t be as large-scale, but the team plans to continue helping families.

“We want to keep this component of Aregak Bakery,” she says. “Aregak means ‘little sun,’ and we want to spread our rays to as many people as possible.”

^{*)} Based in Gyumri, Sarah Stites is a Birthright Armenia alumna and a communications specialist for Armenian Caritas. She enjoys promoting and writing about the work of organizations connected to faith and human rights.

COME HEAR WHAT YOU HAVE BEEN MISSING

**TRY HEARING AIDS
RISK-FREE**

Call 416 754-4327

699 Coxwell Avenue
Toronto, ON M4C 3C1
Tel: 416 463-4327(HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Road,
#202 Toronto, ON, M1R 4B9
Tel: 416 754-4327(HEAR)

www.hearingaidsource.ca

- Free Hearing Tests
- No obligation Hearing Aid Trial
- Hearing Protection

Images copyright Oticon Canada Ltd.

hearing aid source

invisible, custom & comfortable

IT'S TIME TO TOYOTA

The all-new 2020 RAV4 LE FWD

LEASE AT

***\$91**

FOR 50 MONTHS
250 PAYMENTS

SUGGESTED PRICE OF

\$30,404^A

^APrices and monthly payments are estimates only. Actual amounts may vary. The displayed price includes Freight & PDI of \$1,825. An Conditioning Charge of \$400 (A/C cables and Dealer Fee) of up to \$399. For full and accurate vehicle availability and detailed quote, please contact your local Dealer. Based on 20,000 km annually. Contact Toyota Gabriel for more details.

The all-new 2020 COROLLA L CVT

LEASE AT

***\$63**

FOR 50 MONTHS
250 PAYMENTS

SUGGESTED PRICE OF

\$22,934^A

Images for illustration purposes only

Հիմնից Մ.Ա.Բ. Բարձրագույն անհիմն լուր արդյուն
պատասխանատվություն համար

Sam Karadanaian

Product Consultant

Tel: 514 748-7777 Ext.: 3810
skaradanaian@toyotagabriel.com

TOYOTA
GABRIEL
ST-LAURENT

3333, ch. de la Côte-de-Liesse
Saint-Laurent, Québec, H4N 3C2
514 748-7777
toyotagabrielstlaurent.com
< OPEN SATURDAYS >

Aline Shnorhokian
Mortgage Advisor
Tel: 1 866 231-8876
Fax: 450 688-7555
Cell: 514 797-1375
aline.shnorhokian@cibc.com

ALBERT ARKILANIAN
Courtier immobilier résidentiel
Residential Real Estate Broker

arkilanian@sutton.com

Cell: 514.962.8822

Bur: 514.426.9595

Fax: 514.426.9596

Member of Real Estate Board of Quebec

Satisfaction garantie ou je revends
votre propriété gratuitement*

HONDA
GABRIEL

2000, boul. Henri-Bouasse Est
Montréal-Nord, QC H1G 4C2
www.hondagabriel.com

Tro Bachekjian

Representative des ventes
Vente et location
Ph. et prod.
Sales Consultant

bachekjian@gabriel.ca

Tel: 514 327-1070

Postale: 4152

Téléc: 514 322 8019

École De Conduite
AZIG
Driving School

Tel: 514-336-1110

Moniteur-Instructeur
AUTOECLEAZIG@HOTMAIL.COM
1400, rue Sauvé O. Montréal, QC H4N 1C5 Suite 1438 Centre Azonis II

Hôtel du Parlement/
Parliament Building
3045, rue des Parlementaires
Bureau/Office 312
Québec (Québec) G1A 1A4
Tél./Phone 418 644-4050
Bureau de circonscription/
Riding Office
4089, boulevard Samson, bur.201
Laval (Québec) H7W 2H2
Tél./Phone 450 686-0155
Téléc./Fax 450 686-7153
Guy.Duclletis.CHOM@assnat.qc.ca
assnat.qc.ca

NAZARETH
CLASSIC GRIIL

350 Rue Labelle, suite 17, Ste-Rose, QC H7L 4V6
Tél: 450.937.4164
Email: resto.nazareth@hotmail.com

SAMUEL TOPALIAN
450 682-1544

AUTO SAMSON

MÉCANIQUE GÉNÉRALE - REMORQUAGE
SERVICE DE PNEUS - MISE AU POINT

4700 BOUL. SAMSON, CHOMEDEY LAVAL, QC.

ՀԱՅԿ ՀԱՐՏՈՒՆԻԱՆ
Hayk Hartounian
Courtier immobilier résidentiel
Residential Real Estate Broker
C 514.574.6162
B 514.333.3000

NETTOYEUR
MARIE-CLAIRE

CUEILLETTE ET LIVRAISON GRATUITE
À DOMICILE ET AU BUREAU (MONTRÉAL ET LAVAL)

2535 de Salaberry, Montréal

Tél: 514.334.7830

Հորիզոն

www.horizonweekly.ca

In times of crisis, it's important to come together as a community to support one another. At Nahabedian Wealth Management Group of RBC Dominion Securities, we appreciate that clients turn to us for advice and support. As we remain committed to ensuring that your financial needs are met, we recognize that now more than ever, we are all in this together.

If you have questions about your finances, are feeling unsure about your investments, or simply want to ensure you're still on track to achieving your important goals, please reach out to us for a discussion.

Our team is honoured to help in any way we can.

Paul B. Nahabedian, CIM
Vice-President & Portfolio Manager
paul.nahabedian@rbc.com
514-878-5111

Nahabedian Wealth Management
Group of RBC Dominion Securities
www.paulnahabedian.com
1 Place Ville Marie
5th Floor
Montreal, QC H3B 1Z3

Wealth Management
Dominion Securities

RBC Dominion Securities Inc. and Royal Bank of Canada are separate corporate entities which are affiliated. Member-Canadian Investor Protection Fund. RBC Dominion Securities Inc. is a member company of RBC Wealth Management, a business segment of Royal Bank of Canada. ® / ™ Trademark(s) of Royal Bank of Canada. Used under licence. ©2020 RBC Dominion Securities Inc. All rights reserved. 20-50327-CHR-001

ANI

Ristorante

905.761.6484

1450 Clark Ave. West,
Thornhill ON L4J 7R5

LOOKING FOR FULL TIME CHEF TO GRILL

www.aniristorante.ca

*Full Dining
Catering
Party Room
FOR UP TO 15 PEOPLE*

Գրառական և կալուածային առուծախ

- Օրինական խորհուրդի
համար հեռաձայնեցեք:
Pour tout conseil légal, contactez-moi!

Գործնական սպասարկում հայերենով,
անգլերենով և ֆրանսերենով:
Services en arménien, français et anglais.

ETTIC

1630, boul. de l'Avant, bureau 101, Laval (Qué.) H7S 2H4
4793, boul. Rogenais-Ouest, bureau 203, Laval (Qué.) H7R 1L7
2540, boul. Daniel-Johnson, bureau 312, Laval (Qué.) H7T 2S3

Երկու խօսք՝
քաղաքապետարանի
անդամին կողմ

Marc DEMERS
Maire de Laval

Québec

On vérifie la température de tous ceux qui entrent en Artsakh

STEPANAKERT—La température de tous les citoyens entrant au Karabagh est désormais vérifiée a déclaré la porte-parole du ministère de la Santé du Karabagh Ofelia Harutyunyan.

Selon elle, il y a trois postes de contrôle au Karabagh et si, avant l'adoption de mesures

restrictives, près de 1 500 personnes traversaient ces postes par jour, ce nombre est désormais tombé à 500.

«Tous nos agents de santé reçoivent l'équipement de protection nécessaire», a-t-elle déclaré.

(Armenews)

2 386 cas d'infection du coronavirus et 35 morts

EREVAN—En date du 3 mai, l'Arménie comptait 2 386 cas de coronavirus détectés dont 1035 étaient guéris et 35 patients décédés. 1 312 patients infectés par le virus recevaient des soins. Au total 24 177 personnes avaient été soumises au test de détection du coronavirus.

Au cours des 24 dernières heures 113 nouveaux cas étaient signalés et 25 personnes guéries. Dans le même temps deux patients étaient décédés portant de 33 à 35 le nombre total des morts suite au coronavirus en Arménie. Les deux patients décédés seraient une femme de 79 ans et un homme de 58 ans, souffrant tous deux de maladies chroniques.

320 MEMBRES DU PERSONNEL SOIGNANT INFECTÉS

Des 2 386 cas de personnes infectées par le coronavirus en Arménie depuis le début de la maladie, 320 sont des membres du personnel soignant soir

13,4% des cas a indiqué Arsen Torosyan le ministre arménien de la Santé.

«Parce que la question est souvent posée, je vous informe que des 2 386 cas de coronavirus recensés en Arménie, 320 soit près de 13,4% sont des membres du personnel soignant. Bien évidemment c'est très triste, mais on peut dire que c'est un fait inévitable», dit Arsen Torosyan. Le ministre de la Santé a également confié qu'aucun décès n'est fort heureusement enregistré parmi ce personnel soignant atteint par le coronavirus.

Sur la demande du ministère, les infirmières ou médecins souffrant de maladies chroniques furent priées de rester confinées à leur domicile afin de ne pas mettre leur vie en danger. «Mais c'est difficile car cela veut dire que le personnel soignant disposant de beaucoup d'expérience ne peut aider les jeunes collègues» précisa Arsen Torosyan.

(Armenews)

Prime de 300 000 pour les vétérans de la Seconde Guerre mondiale

EREVAN—Le gouvernement arménien a décidé le 30 avril d'accorder à chaque vétéran de la Seconde Guerre mondiale la somme de 300 000 drams au titre de prime à l'occasion du 75e anniversaire de la Victoire. Zarouhi Batoyan, ministre du Travail et des questions sociales, a affirmé que ce geste du gouvernement arménien est estimé à 86 millions de drams.

«Parce que cette année nous sommes en situation exceptionnelle et que des manifestations publiques n'auront pas lieu, nous effectuons ainsi

notre modeste contribution et rappellerons une nouvelle fois que nos vétérans de la Grande Guerre sont au centre de l'intérêt du gouvernement arménien» a dit Mme Batoyan. Elle a également rappelé qu'en 2019 le gouvernement arménien avait doublé la prime mensuelle versée aux vétérans en la passant de 50 000 à 100 000 drams. Le Premier ministre Nikol Pachinian a de son côté affirmé que l'Arménie recensait à ce jour 287 vétérans de la Grande Guerre de 1939-45.

(Armenews)

Les arméniens de Russie soutiennent l'initiative du Président pour Dzidzernagapert

MOSCOU—Le président de l'Union des Arméniens de Russie, Ara Abrahamian, a répondu à l'idée et à l'initiative du président arménien de créer un parc national de solidarité et de mémoire (dédié aux Justes) sur le territoire du complexe de Tsitsernakaberd.

Dans sa lettre adressée au président Sarkissian, Ara Abrahamian a notamment fait remarquer que la mise en œuvre de cette initiative serait porteuse d'un message important et résonnerait parfaitement avec l'agenda

historique de notre nation.

«Monsieur le Président: Moi-même et les membres de [...] l'Union des Arméniens de Russie, sommes prêts à soutenir votre initiative et serions heureux d'investir nos capacités, nos connaissances et nos efforts dans sa mise en œuvre. Il ne fait aucun doute qu'un travail commun et des efforts combinés permettront d'unir davantage notre nation», a notamment souligné Ara Abrahamian dans sa lettre.

(Armenews)

L'Arménie va se déconfiner

EREVAN—L'Arménie lèvera toutes les restrictions à la liberté de circulation à partir du 4 mai, informe le vice-Premier ministre, le commandant de l'état d'urgence Tigran Avinyan.

Les transports publics ne fonctionneront toujours pas. Les restrictions aux mouvements interrégionaux avaient été levées plus tôt, mais un régime spécial peut être imposé dans certains établissements en fonction du risque de propagation du coronavirus.

En plus d'autres types d'activité économique, l'ensemble de l'industrie manufacturière, textiles, meubles, chaussures et les ateliers de polygraphie, commence à fonctionner.

Le commerce de gros et de détail ne sera autorisé que dans les magasins et kiosques spécialisés et non spécialisés. Les centres commerciaux et les marchés restent fermés.

Les activités des restaurants, bars, cafés, tavernes seront autorisées exclusivement dans les zones en plein air.

(Armenews)

«Nous devons pouvoir coexister avec le coronavirus» PACHINYAN OPTÉ POUR UNE LUTTE «DÉCENTRALISÉE»

EREVAN—Lors d'une discussion en direct diffusée sur Facebook, le Premier ministre Nikol Pashinyan, le vice-premier ministre Tigran Avinyan et le ministre de la Santé Arsen Torosyan ont discuté de la situation créée par le coronavirus, de l'assouplissement des restrictions et des prochaines étapes.

Le Premier ministre Nikol Pashinyan a déclaré «nous devons pouvoir coexister avec le coronavirus», car l'analyse montre que les cas pourraient encore être signalés jusqu'au printemps prochain et jusqu'à ce qu'un vaccin soit trouvé.

Tigran Avinyan a déclaré, à son tour, que l'expérience de nombreux pays montre que le virus

continue de se propager même à des températures élevées.

Il a déclaré que la période à venir sera un test pour nous tous, car cela dépendra de notre responsabilité personnelle.

Le Premier ministre Pashinyan a déclaré que chaque citoyen de la République d'Arménie prend sa part de responsabilité dans la lutte contre le Covid-19. «Tout d'abord, il faut essayer de ne pas être infecté et de ne pas infecter les autres», a-t-il déclaré.

Selon le ministre de la Santé Arsen Torosyan, le nombre de patients dans un état grave a augmenté. Soixante-cinq sont actuellement dans un état grave, 35 sont dans un état critique, huit personnes sont sous ventilation.

Environ 54,9 milliards de drams auraient été distribués dans le cadre des mesures anti-crise

EREVAN—La séance ordinaire du gouvernement a eu lieu le 30 avril, sous la présidence du Premier ministre Pashinyan.

Le gouvernement a approuvé la quinzième mesure visant à neutraliser les conséquences économiques du coronavirus, qui prévoit la création des forêts dans les hautes terres pour protéger les berges des rivières avec la participation de la population locale. Selon le projet, un couvert forestier côtier sera créé

dans les vallées fluviales grâce à des boutures de saule locales. La population locale sera largement impliquée dans ce travail. Ainsi, des emplois supplémentaires seront créés et les risques liés à la réduction des revenus de la population seront atténués. Il est prévu de préparer et de planter des boutures de saule d'espèces locales poussant sur place dans les zones cartographiées des rivières soumises à la plantation d'arbres, ainsi

que des travaux de clôture. Évoquant la décision adoptée, Nikol Pashinyan a noté. «La plantation d'arbres sera réalisée dans les régions par le biais de trois organisations, qui sera un travail rémunéré et créera environ 1 000 emplois temporaires».

Selon le Premier ministre, le gouvernement entend poursuivre ce programme.

L'Exécutif a apporté des

Suite à la page F2

Peu de petites entreprises peuvent prétendre au crédit subventionné bon marché

EREVAN—Moins de 500 petites et moyennes entreprises ont jusqu'à présent pu bénéficier de prêts à faible taux d'intérêt qui, espère le gouvernement arménien, les aideront à se maintenir à flot pendant la récession causée par la pandémie de coronavirus.

Les prêts des banques commerciales subventionnés par le gouvernement sont remboursables en trois ans, avec un délai de grâce fixé aux deux premières années. Ils sont destinés aux entreprises arméniennes dont le chiffre d'affaires annuel a varié entre 24 millions de drams et 500 millions de drams (50 000 à 1 million de dollars) l'année dernière. Ce programme fait partie d'un plan de relance plus large lié au coronavirus, approuvé par le cabinet du Premier ministre Nikol

Pashinian à la fin du mois dernier.

Les fonctionnaires du gouvernement avaient déclaré en début de semaine que seules 1 200 des quelque 70 000 petites et moyennes entreprises (PME) enregistrées en Arménie avaient demandé ce crédit à bon marché. Selon eux, le gouvernement n'aurait approuvé que 461 de ces demandes de prêts pour un montant total de 5,2 milliards de drams (US\$10,8 millions).

Ruben Osipian, le chef d'une association de petites entreprises, a estimé que le nombre réel de PME actives dans le pays s'élève à environ 5 000. Beaucoup d'entre elles enregistrent leurs travailleurs en tant qu'entrepreneurs individuels pour payer moins d'impôts, a-t-il déclaré, ajoutant que cela explique pourquoi le nombre d'entreprises enregis-

trées est beaucoup plus élevé.

M. Osipian a déclaré que le nombre de demandeurs de prêts est très faible, même si l'on considère le nombre réel de PME. Il a affirmé que beaucoup d'entre elles sont incapables de répondre aux critères de prêt fixés par le gouvernement.

Ces critères comprennent non seulement un chiffre d'affaires annuel minimum de 24 millions de drams, mais aussi l'absence de tout retard dans le paiement des impôts ou le remboursement des prêts effectué l'année dernière.

Osipian s'est plaint que sa propre entreprise avait un chiffre d'affaires plus faible et avait été condamnée par les autorités fiscales pour ne pas avoir présenté un rapport financier à temps.

(RFE/RL)

D’avril en avril

GÉRARD MERDJANIAN

Le travail de déni de la Turquie devient de plus en plus difficile. La dernière déconvenue et non des moindres, c’est la reconnaissance du Génocide des arméniens par le Congrès américain — (Chambre des Représentants en octobre dernier par 405 voix pour, 11 contre; Sénat à l’unanimité deux mois après). Fort heureusement pour Ankara, l’alliance avec Washington tient encore grâce à l’OTAN dont il est encore officiellement membre, mais même là il y a de l’eau dans le gaz. Sur les recommandations du Département d’État, Donald Trump a suivi le chemin de ses prédécesseurs en évitant le mot qui fâche: «Génocide». Ce qui n’a pas empêché le ministère des Affaires étrangères turc de tancer les États-Unis.

Côté russe, ni Vladimir Poutine ni Sergueï Lavrov n’ont ressenti le besoin de s’exprimer sur le sujet. La présence de Poutine en Arménie pour le centenaire était déjà un grand pas. Quant à Lavrov il donne de sa personne pour essayer de résoudre le casse-tête du Karabagh. De plus, les relations entre la Russie et la Turquie, même si elles ne sont pas au beau fixe, sont dans un calme relatif; énerver Ankara ne serait pas judicieux. Les russes ont déjà fort à faire dans le Moyen-Orient et la Turquie participe à l’acheminement du gaz russe par le Turckstream. Alors, on maintient le dos rond.

Seule la France, le troisième coprésident du groupe de Minsk de l’OSCE, s’est solidarisée à la journée du souvenir du 24 Avril. On notera toutefois que la Commission qui est sensée trouver le moyen de pénaliser la négation du Génocide des arméniens n’a toujours rien proposé. Et comme en France on adore créer des commissions (surtout lorsqu’on veut enterrer un problème), une autre a été créée pour voir comment on peut aider l’Artsakh.

Tout comme les présidents américains en exercice — vu qu’en tant que candidat ils avaient promis de reconnaître le génocide, les dirigeants turcs restent droits dans leurs bottes. Pas question de reconnaître quoi que ce soit; tout au plus déclarer que c’était une époque trouble et qu’il y a eu de nombreux morts de part et autre. Seul petit détail volontairement omis, côté turc les morts étaient des militaires tombés lors de la première guerre mondiale comme alliés de l’Allemagne, alors que côté arménien c’est toute la population civile qui a été massacrée par les sbires du gouvernement turc, les hommes valides ayant été préalablement enrôlés dans l’armée ottomane et tués.

Sans doute sous la pression de la communauté internationale, le président Erdoğan «tolère» depuis quelques années l’emploi du mot génocide. Mais attention, son emploi au sein du parlement turc est passible de poursuites, le député arménien du HDP, Garo Paylan, en sait quelque chose.

Le contentieux arméno-turc n’est pas prêt d’être résolu car Ankara l’a relié au conflit du Haut-Karabagh entre l’Arménie et l’Azerbaïdjan. Ainsi, la résolution, qui doit être conforme aux vœux de Bakou, sera l’élément déclencheur d’un début de réchauffement des relations avec l’Arménie. Ce qui se traduirait essentiellement par la levée du blocus et l’ouverture de la frontière fermée depuis 1993. Quand on voit la lenteur du règlement du conflit du Haut-Karabagh, la levée du blocus n’est pas pour demain.

De plus, un semblant de rétablissements diplomatiques ne signifie pas une quelconque reconnaissance du Génocide des arméniens. Une reconnaissance impliquerait des réparations, matérielles, financières et surtout territoriales. Et là, la Turquie refuse absolument de mettre le doigt dans un engrenage infernal, appuyée en cela par tous les partis politiques.

Quant à savoir comment se comportera la Turquie avec sa voisine l’Arménie, il suffit de regarder la manière dont les divers gouvernements turcs se sont comportés avec la Grèce (pogroms anti-Grecs d’Istanbul en 1955, expulsion des Grecs de Turquie en 1964, invasion de Chypre en 1974) et même aujourd’hui avec l’ouverture du flot de migrants vers la Grèce malgré le versement de milliards par l’Union européenne.

L’Arménie a également expérimenté l’hypocrisie et le cynisme de la Turquie en octobre 2009 à Zurich lorsque les ministres des Affaire étrangères Edouard Nalbandian et Ahmet Davutoğlu ont signé, en présence des coprésidents du groupe de Minsk de l’OSCE et des dirigeants de l’UE, les Accords visant à normaliser les relations entre les deux pays. Accords qu’Ankara n’a jamais ratifiés, fidèle en cela à son habitude (Cf. Traité de Sèvres en 1920).

La ville d’Erevan désire acquérir 100 nouveaux bus

EREVAN—La ville d’Erévan vient de lancer l’appel d’offres pour l’acquisition de 100 nouveaux bus, a indiqué le 29 avril le maire d’Erevan Hayk Marutyan. «Après des difficultés temporaires causées par la pandémie de coronavirus, nous avons finalement annoncé un appel d’offres pour l’acquisition de la centaine de bus» dit-il. 100 bus d’une longueur de 12 mètres fonctionnant au gaz naturel, équipés d’une plate-forme basse pour les personnes handicapées. L’appel

d’offres se terminant le 12 juin.

En décembre dernier Hayk Marutyan avait annoncé que la mairie d’Erévan négociait avec les banques internationales le financement d’un nouveau réseau de transport à Erévan pour un montant total qui pourrait atteindre 250 millions de dollars. Selon le porte parole de la mairie Hakob Karapatyan, 850 bus seraient nécessaires pour la capitale arménienne dans ce projet de nouveau système de transport.

(Armenews)

Les législateurs cherchent à «nettoyer» la télévision

EREVAN—Un groupe de parlementaires pro-gouvernementaux a rédigé un projet de loi qui donnerait à un organisme de régulation arménien plus de pouvoirs pour surveiller les diffuseurs et «nettoyer» leurs programmes de ce qu’ils considèrent comme du contenu préjudiciable.

Selon ce projet de loi, les chaînes de télévision et les stations de radio devront clairement séparer les faits des opinions, ne diffuser que des informations crédibles et vérifiées et éviter tout appel à la violence, à la haine et au «renversement de l’ordre constitutionnel».

Le projet de loi stipule que les diffuseurs devront consacrer 20% de leur programmation hebdomadaire aux enfants, à la culture et à l’éducation. En outre, les chaînes de télévision seraient autorisées à diffuser des films comportant des scènes violentes, effrayantes ou sexuelles uniquement après minuit.

Ces exigences seraient appliquées par la Commission nationale de la télévision et de la radio, un organisme d’État qui délivre les licences de diffusion. Bien que la commission puisse également révoquer ces licences dans certains cas, son pouvoir

légal d’influencer le contenu des programmes de télévision et de radio a été assez limité jusqu’à présent.

Les auteurs du projet de loi, pour la plupart affiliés au bloc Mon Pas, ont insisté le 30 avril sur le fait que leur but est de «nettoyer» et de «désinfecter» le contenu de la télévision, plutôt que de censurer les diffuseurs ou d’assurer le contrôle des ondes par le gouvernement.

«Cela irait à l’encontre de notre système de valeurs, et nous espérons qu’il n’y aura pas de comparaison avec les pratiques des anciennes autorités», a déclaré Mkhitar Hayrapetian, le président de la commission parlementaire sur la science, l’éducation, de la culture et des affaires de la jeunesse.

«Notre objectif est d’établir de nouvelles règles du jeu saines, et oui, beaucoup, beaucoup de chaînes de télévision et de programmes télévisés devront les suivre», a-t-il déclaré.

Boris Navasardian, le président du Club de la presse d’Erevan, a exprimé son inquiétude quant à certaines dispositions du projet de loi, tout en notant avec satisfaction qu’il établit des mécanismes clairs de sanction à

Aliiev va-t-il se débarrasser de Mammedyarov ?

EREVAN—Selon le site en ligne Lragir.am, le président azerbaïdjanaïs Ilham Aliiev songerait à se débarrasser d’Elmar Mammedyarov, son ministre des Affaires étrangères. Il lui reprocherait le manque de résultat dans la négociation pour une solution politique au conflit sur l’Artsakh. Curieusement, ce risque de démission forcée aurait été précipité par les déclarations du chef de la diplomatie russe Sergueï Lavrov, qui a déclaré le 23 avril que les dirigeants de l’Arménie et de l’Azerbaïdjan discuteraient d’un plan visant à établir la paix en Artsakh en échange d’un retour à Bakou des territoires environnants sous contrôle arménien. Cette sortie avait contraint les autorités arméniennes à opposer un démenti et à affirmer que rien de tel n’avait été pose sur la table des négociations.

ENVIRON...

suite de la page **F1**

modifications et des ajouts à plusieurs mesures gouvernementales pour neutraliser les conséquences économiques du coronavirus. En particulier, le cercle des bénéficiaires de la 8e mesure s’élargira de 36 000 personnes. Selon la ministre du Travail et des Affaires sociales Zarouhi Batoyan, les changements ont élargi non seulement les sphères, mais ont également impliqué les employés du contrat de droit civil. Le budget de soutien pour ces nouveaux secteurs à lui seul sera de plus de 2 milliards de drams.

Nikol Pashinyan a souligné qu’environ 54,9 milliards de drams ont été distribués jusqu’à présent dans le cadre des mesures anti-crise du gouvernement. «Le nombre d’entrepreneurs bénéficiaires qui ont utilisé nos mesures anti-crise est de 22 000, le nombre de bénéficiaires est de 775 000. À la suite de cette décision, l’éven-

tail des personnes utilisant nos mesures anti-crise s’élargit», a-t-il noté, ajoutant que le gouvernement suivait la mise en œuvre des programmes pour assurer un soutien ciblé et efficace maximal.

Concernant la 14e mesure , dont le but est de soutenir les étudiants des établissements d’enseignement qui font les programmes d’enseignement supérieur et post-universitaire, Pashinyan a noté: «Avec ce programme, nous aidons tous les étudiants sans exception, à la différence que ce soutien est tangible pour les étudiants très performants et moins tangible pour les étudiants peu performants».

Par une autre décision de l’Exécutif, il est prévu d’apporter une aide financière aux anciens combattants de la Grande Guerre patriotique à l’occasion du 75e anniversaire de la victoire de la Grande Guerre patriotique. Chacun des anciens com-

l’égard des diffuseurs.

«Comment les violations de cette loi seront-elles interprétées et sanctionnées?» s’est interrogé Navasardian au service arménien de RFE/RL. «D’une part, cela pourrait être perçu comme des dispositions déclaratives et ne pas affecter [les diffuseurs] de manière négative. Mais cela pourrait aussi mettre en danger la liberté d’expression en raison d’une perception biaisée».

Les anciens gouvernements de l’Arménie ont eu une forte influence sur les reportages de pratiquement toutes les chaînes de télévision qui étaient pour la plupart détenues par des hommes d’affaires qui leur étaient fidèles. La situation a considérablement changé après la «révolution de velours» de 2018.

Certaines chaînes de télévision sont maintenant contrôlées par des groupes politiques ou des individus qui contestent le gouvernement arménien actuel. Le Premier ministre Nikol Pashinian les a accusés à plusieurs reprises de chercher à discréditer et à affaiblir son administration. Les diffuseurs ont rejeté ces accusations.

(RFE/RL)

naises —, constituerait en fait selon Lragir un échec pour la partie azerbaïdjanaise. Du fait de la réaction arménienne, celle n’aurait plus pour option que la guerre, laquelle aurait des conséquences imprévisibles pour Bakou, ou, à défaut une guerre contre son ministre des affaires étrangères, sur lequel l’Azerbaïdjan ferait peser la responsabilité de l’impasse dans les négociations.

Aliiev va-t-il se débarrasser de Mammedyarov, ce qui entrainerait un temps mort pour les pourparlers — ce dont les négociateurs ne se plaindront pas. Mais que se passera-t-il si Lavrov décide de se battre pour Mammedyarov? Dans ce cas, selon Lragir, c’est le crédit d’Aliiev lui-même qui souffrirait de ce temps mort à venir dans les négociations.

(Armenews)

battants recevra 300 000 drams.

Le gouvernement a apporté des modifications et des ajouts au programme «Subventionnement des taux d’intérêt sur les prêts au secteur agricole». En particulier, il est proposé d’élargir le cercle des entrepreneurs souhaitant participer au programme en augmentant le seuil de prêt (jusqu’à 50 millions de drams) pour le développement de nouvelles destinations cibles : l’élevage bovin, l’élevage ovin et caprin.

Le Premier ministre a noté que les modifications avaient été apportées sur la base des commentaires reçus des villages et des communes sur les programmes agricoles. «Il y a environ 10 jours, nous avons rencontré les gouverneurs. Ils ont présenté ces propositions, dont 90% nous avons accepté et pris une décision. Nous espérons que ce sera un très bon élan pour nos exploitations agricoles, et elles seront impliquées dans la réglementation de leur domaine d’activité et la prise de décision», a-t-il noté.

(Armenews)

ԳՐԱԽՕՍԱԿԱՆ. «ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱՐՁԱԳԱՆԳԸ ՍՈՒՐԻԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼԻՆ ՄԷՁ 1877-1930»

Երկրի մը մամուլը կը նկատուի այն հիմնական աղբիւրներէն մէկը, որ ուղղակիօրէն կը փոխանցէ ժամանա-կաշրջանի մը պատմական իրողութիւն-ները։ Ան իր քաղաքական, գաղափարա-կան եւ վաւերագրական բովանդակալից նիւթերով կը հանդիսանայ նաեւ երկրի մը քաղաքական մշակոյթի հայելին։

Սուրիոյ խորհրդարանի երեսփո-խան դոկտ. Նորա Արիսեանի հեղինա-կութեամբ եւ ջանքերով 2004–ին հրա-տարակուեցաւ 384 էջերէ բաղկացած «Հայոց Ցեղասպանութեան Արձագանգը Սուրիական Մամուլին Մէջ (1877–1930)» արաբերէն գիրքը, Լիբանանի «Ալ Զաքիրա» հրատարակչատան կող-մէ։

Գիրքը լուսարձակի տակ կ’առնէ այն իրողութիւնը, որ Ցեղասպանութեան տարիներուն հրատարակուած սուրիական մամուլը նուազ կարեւոր չէ եղած հայե-րուս համար։ Մամուլը թափանցիկօրէն ներկայացուցած է երկրի այդ շրջանի քաղաքական, տնտեսական եւ ընկերա-յին կեանքը, Օսմանեան Կայսրութեան էութիւնը եւ այդտեղ ապրող փոքրա-մասնութիւններուն իրավիճակը, ներա-ռելով նաեւ հայութեան եւ Հայոց Ցե-ղասպանութեան հետ առնչուած մօտա-ւորապէս 500 յօդուածներ, որոնց ընդ-մէջէն իսկ կարելի կ’ըլլայ վերլուծել սուրիացիներուն դիրքորոշումը Հայոց Ցեղասպանութեան նկատմամբ։

Գիրքը ի յայտ կը բերէ, թէ սուրի-ական մամուլը ինչպէս ներկայացուցած է հայութեան պատմութիւնը՝ տեղահա-նութենէն ցեղասպանութիւն, հայութեան Սուրիա ապաստանում, հասնելով սուրի-ահայ սփիւռքի կազմութեան։ Նկատի ունենալով, որ այդ շրջանին Սուրիա եւս ենթակայ էր Օսմանեան Կայսրութեան, մամուլը հետապնդուած էր եւ անոր ազատութիւնը սահամանափակուած, որուն ազդեցութեան տակ խմբագիրները թէ յօդուածագիրները երկընտրանքի առջեւ գտնուած էին՝ ջարդէն մագա-պուրծ հայ ժողովուրդին օգնելու, միա-ժամանակ Օսմանեան տիրութենէն զգուշանալու համար։ Նման կացութեան հետեւանքով էր որ Ապտ ալ Ռահման ալ Քաուուքիպիի տնօրինած «Ալ Շահպաս» թերթին հրատարակութիւնը երկու ամի-սով կասեցուած էր, որովհետեւ թերթը հայ ժողովուրդին կրած տառապանքին անդրադառնալով պաշտպանած էր հա-յութիւնը (էջ 47)։

Սուրիոյ ժողովուրդը այդ տարինե-րու գրեթէ բոլոր պատահարներուն ուղ-ղակիօրէն ականատեսն էր, ուստի իր ներկայացուցած փաստերը եւ տեսակէտ-ները եղան աւելի իրատեսական, մեծա-պէս ազդելով հանրային կարծիքին վրայ։

Գիրքը լուսարձակի տակ կ’առնէ այն իրողութիւնը նաեւ, որ 1915–ի նա-խօրեակին, սուրիական մամուլին մէջ կ’արտացոլար յատկապէս հայուն տիպա-րը, որպէս աշխատասէր, ջանասէր, խե-լացի եւ զարգացած ազգ, ինչպէս նաեւ Սուլթանին կողմէ խոստացուած եւ դաշ-նագրերով վաւերացուած բարենորո-գումներու հարցերը։ Նշեալ երկու հար-ցերուն մասին անդրադարձած են «Ալ

Մուքթապաս» եւ «Ալ Թաքքատոմ» թերթերը։ Թերթերը յստակօրէն լուսար-ձակի տակ առած են նաեւ Օսմանեան Կայսրութեան թուրանական հսկայական պետութիւն կազմելու նպատակը, հայերը եւ արաբները թրքացնելով։ Անոնք պարզած են, թէ ինչպէ՛ս 9 տարիքը չամ-բողջացուցած հայ փոքրիկները իրենց ծնողքէն հեռացնելով կը յանձնէին թուրք ընտանիքներու՝ պարտագրելով սորվիլ ու գործածել թրքերէնը (էջ 59)։ Միւս կողմէ 1914 Յունուարին հրատա-րակուած 86–րդ թիւով «Ալ Քապաս» թերթը կը յայտնէ, որ հայկական դատը իր վերջնական լուծումին կը հասնի, երբ հայերուն կը վերադարձուին գրաւուած բոլոր հողերը (էջ 57)։

1915 եւ ցեղասպանութեան իրա-գործման ամենադժնդակ փուլ… 1916, 1917 եւ 1918 թուականներուն արդէն սուրիական մամուլի «Ալ Քալամ ալ Հա-տիտի», «Ալ Մուսթաքպէլ» եւ «Ալ Աֆ-քար» թերթերը սկսած էին օգտագործել ցեղասպանութիւն եզրը (էջ 70)։

Գիրքը ընթերցելով կը պարզուի, որ 1915–էն սկսեալ, վերեւ նշուած թերթե-րուն կողքին, «Ալ Մուքթապաս» եւ «Ալ Քապաս» թերթերը մանրամասնութեամբ ներկայացուցած, քննած եւ քննարկած են Օսմանեան Կայսրութեան իրագործած խոշտանգումներուն միջոցները, հայկա-կան գիւղերէն բռնի տեղահանութեան հարցը, թուրք գիյոււորներու բարբարո-սութիւնն ու վայրագութիւնը եւ արաբ ժողովուրդին մէջ հայերուն հանդէպ ատելութիւն սերմանելու անոնց ջանքե-րը։

Ըստ նշուած գիրքին սուրիական մամուլը Հայկական Ցեղասպանութեան պատճառներէն մէկը համարած է տար-բեր բնագաւառներուն մէջ զարգացած եւ յառաջադէմ հայութիւնը Թուրքիոյ մէջ որպէս սպառնալիք ներկայացնելու օսմանեան նենգամտութիւնը։ «Ալ Պա-սիր» եւ «Ալ Քապաս» թերթերը մատ-նանշած են, որ Օսմանեան Կայսրութեան դիւանագէտները լաւապէս օգտագործած են քրիւրտերուն տգիտութիւնը, զանոնք համոզելով ջարդելու հայ ժողովուրդը, մտածելով թէ այսպիսով իրենք ամբող-ջ ապէս պիտի ձերբացատէին յանցանքէն (էջ 72)։ Իսկ «Ալ Քալամ Ալ Հատիտի» թերթը յայտնած է, թէ այդ շրջանին թուրքերը դարձեր էին Գերմանիոյ գե-րին, սակայն այս հարցին ականատես Գերմանիոյ պետութեան որեւէ քայլի չգիմնը կը փաստէ, որ Գերմանիա եւս մեծ դեր ունեցած է Հայոց Ցեղասպանու-թեան իրագործման մէջ, իսկ «Ալ Մուս-թաքպէլ» թերթը յայտնած է, թէ հայկա-կան գիւղերու տեղահանութեան եւ ջարդի հրամանները կը տրուէին էնվէր փաշային կողմէ (էջ 73)։

Գիրքին համաձայն, «Ալ Մուքթա-պաս» թերթը շեշտած է նաեւ, թէ հակա-ռակ անոր որ Օսմանեան Կայսրութիւնը արաբներուն եւս պարտադրած էր շա-րունակել իրենց հողերուն հասած հայե-րուն ջարդը, սակայն արաբ ժողովուրդը ոչ միայն չէր ենթարկուած հրահանգին, այլեւ գրկաբաց ընդունած էր հայերը եւ հողատարութիւն ցուցաբերած անոնց,

այս իրողութիւնը պատճառ դարձած էր, որ Սուրիան եւս պատիժի ենթարկուի (էջ 73)։ Նշեալ թերթը այլ թիւով մը փաս-տեր ներկայացուցած է, թէ հայերը Սուրիա ապաստանելէ ետք ինչպէս մտերմացած են արաբ ժողուրդին հետ եւ ջանք թափած Սուրիոյ բարգաւաճման ի խնդիր՝ տնտեսական եւ այլ բնագա-ւառներէ ներս։ Գիրքին համաձայն, «Ալ Աֆքար» թերթը պարզելով, թէ արաբ-ներ ինչպէս օգնութիւն ցուցաբերած են հայերուն, ապացուցած է, որ ցեղասպա-նութիւնը կրօնական հիմքերու վրայ չէր եղած երբեք (էջ 74)։

Արիսեանի համաձայն, 1922–ին, «Ալէֆ–Պաա» օրաթերթը յայտնած է, թէ տակաւին կը շարունակուին հայե-րուն բռնի տեղափոխումը դէպի Սուր-իա. այս թերթին մէջ մեծ տեղ գրաւած է նաեւ Իգմիրի արեւմտաեան բաժինին հրկիզումը, որ գրեթէ ոչնչացուցած է հայկական եւ քրիստոնէական թաղա-մասերը, նոյն թուականին, այլ թիւով մը թերթը յայտնած է, որ պատահածը զարհուրելի էր, թաղերը լեցուած էին դիակներով եւ անոնց գարշելի հոտով, իսկ թուրքեր փախչլի փորձող աղջիկնե-րուն թէ փոքրերուն վրայ յարձակելով կը մորթէին զանոնք, այդ օրէն ետք Իգ-միրի մէջ ոչ մէկ հայ մնացած էր (էջ 76–77)։

Այլ բաժինով մը գիրքին մէջ կը յիշուի, որ «Ալ Մուքթապաս» թերթը 1926–ին հրատարակուած իր 4618–րդ թիւով յայտնած է, թէ քեմալական կա-ռավարութիւնը եւս փոքրամասնու-թիւններուն կը ստիպէ հրաժարիլ իրենց իրաւունքներէն, իսկ 1927–ի իր 4695–րդ թիւով կը յայտնէ, թէ Թուրքիոյ կա-ռավարութիւնը նիւթական հատուցում-ներ պիտի կատարէ ջարդերուն պատճա-ռով վնասուած թուրք ընտանիքներուն, որոնցմէ են Թալէաթ եւ Ճեմալ փաշանե-րու ընտանիքները, իսկ մատուցուած նուէրը բռնի գաղթած հայերուն ապա-րանքներն են (էջ 77)։ Վերոնշեալ թերթը «Գաղթականները եւ Հայերը» յօդուա-ծով յայտնած է, որ 1924–ին Թուրքիա-յէն գաղթելով Սուրիա ապաստանածնե-րուն թիւը հասած է 150.000–ի (էջ 78)։

Միւս կողմէ 1924–ին «Ալ Թաք-քատոմ» թերթը յայտնած է, որ Թուրք-իոյ կողմէ ուրացման բոլոր դրսեւորում-ները անօգուտ եղած են, նախօրօք ծրագրուած եւ լաւապէս պատրաստուած ծրագիր էր Հայոց Ցեղասպանութիւնը,

որ իրագործուեցաւ եւ որուն զոհ գնաց մօտաւոր 1.000.000 հայ (էջ 78)։

Արիսեան գիրքին մէջ ցուցակներով ներկայացուցած է նաեւ Սուրիոյ մամու-լին մէջ տեղ գտած հայութեան եւ ցե-ղասպանութեան վերաբերող յօդուածնե-րուն մատենագրութիւնը, ինչպէս նաեւ ուսումնասիրած թերթերուն օրինակները, յիշելով որ բոլորը կը պահուին Դամաս-կոսի «Ալ Ասատ» գրադարանէն ներս։

Յաջորդող ժամանակաշրջանին սուրիահայեր Սուրիոյ մամուլին մէջ ընդհանրապէս յիշուեցան իրենց գրաւած դիրքերով, կատարած գործերով, այլազան մարգերէ ներս ունեցած ստեղծագործու-թիւններով, միեւնոյն ժամանակ Սուրիա-կան Հանրապետութեան հանդէպ իրենց հաւատարմութեամբ։

Գիրքը ընթերցողը կ’ըմբռնէ, որ Սուրիոյ գրողները, լրագրողները 1920–ական թուականներէն իսկ յայտնաբերած են Օսմանեան Կայսրութեան եւ էնվէր փաշայի բարբարոսութիւնները, անոնց ծրագրած դժոխային արարքը եւ հայե-րուն ապրած ահաւոր ջարդը, ապագային անդրադառնալով նաեւ վերապրած հայե-րուն ժրաջանութեան, արի ոգիին ու աշ-խատասիրութեան։

Նոյն այս ժողովուրդը ներկայաց-նող Սուրիոյ խորհրդարանը 13 Փետր-ուար 2020–ին միաձայնութեամբ ճանչ-ցաւ եւ դատապարտեց Օսնամեան Կայս-րութեան կողմէ իրագործուած Հայոց Ցե-ղասպանութիւնը։ Այս որոշումի գոյաց-ման ենթահողը ստեղծած էին նոյնինքն հեղինակը իր հետեւողական աշխատան-քով ու մասնագիտական մօտեցումով, Սուրիոյ խորհրդարանի յաջորդական հայ երեսփոխաններն ու Սուրիոյ Հայ Դատի Յանձնախումբերը։

Ցեղասպանութեան մասին փաստեր, յօդուածներ, ականատեսներու պատմու-թիւններ տեղ գրաւած են նաեւ ԱՄՆ–ի, Ռուսիոյ, Պուլկարիոյ, Քանատայի, Թուրքիոյ եւ այլ երկիրներու մամուլին մէջ։

Ողջուների աշխատանք մըն է իր տեսակին մէջ առաջինը հանդիսացող դոկտ. Նորա Արիսեանի այս հրատարա-կութիւնը։ Փափաքելի է տեսնել նաեւ գիրքին հայերէն, թրքերէն եւ այլ լեզու-ներու թարգմանութիւնը, որպէսզի ան սկզբնաղբիւր ծառայէ գիտաշխատողնե-րուն։

Պէթի Մարգէեան

Voyages HAIG Travel	 Ձեր բոլոր ճամբորդական Կարիքներուն համար հեռաձայնել՝ (514) 284-7676
 ՅԱՏՈՒԿ ԳԻՆԵՐ ԴԷՊԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆ... ԼԱԻՊԳՈՅՆ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՅԱՐՄԱՐԱԳՈՅՆ ԳԻՆԵՐ PERMIS DE QUÉBEC 3438 Rue St-Denis, Montreal, QC H2X 3L3, Fax: 514-284-7677	

horiZon H O R I Z O N Hebdomadaire arménien Armenian Weekly Publié par / Published by Les Publications Arméniennes (1991) 3401, Olivar-Asselin Montréal, Québec Canada H4J 1L5	Abonnement annuel / Yearly subscription Canada 2e classe - 2nd class: \$80 plus applicable taxes 1re classe - 1st class: \$95 États-Unis / USA 1re classe - 1st class: \$95 US Ailleurs / Elsewhere 1re classe - 1st class: \$125 US	Administration / Publicité Sylva Ehamdjian-Bachekjian (General Manager) Tél.: (514) 332-3757 Télécopieur/Fax (514) 332-4870 E-Mail: sylv@horizonweekly.ca Courrier de deuxième classe /No. 40065294 / Second class mail Dépôt légal: bibliothèques nationales du Québec et du Canada - ISSN 0708580X	Վարիչ Խմբագիր՝ Վահագն Գարսաշեան Վարչական պատասխանատու՝ Սիվա Պաշեգճեան Քարտուղար՝ Տէր Խաչատուրեան Աագ Խմբագիր՝ Վրէժ-Արմէն Արքիմեան Անգլերէն/Յրանսերէն՝ Վիգէն Արքա-համեան, Թիմա Սիլահեան Չեւաորում եւ Սրբագրիչ՝ Քրիստափոր Միքայէլեան
Լուսանկարիչներ՝ Արմէն Ալեմեան, Մայք Թաշճեան, Իշխան Ղազարեան, Վազգէն Տէկիրմէնքաշ			

 Financé par le gouvernement du Canada	 Funded by the Government of Canada
 Canada	

Ghadir Meat & Restaurant

T. 416-750-7404
T. 416-750-7400
1848 Lawrence Avenue E.
Scarborough, ON M1R 2Y4
E-mail: info@ghadirmeatmarket.com

RE/MAX West Realty Inc., Brokerage
Independently Owned and Operated

Anto Keledjian
Sales Representative
Residential & Commercial

Dir: (416) 930-2686
Bus: (416) 588-6777

570 Bloor St. W., Toronto, ON M6G 1K1

ANTOK13@GMAIL.COM • WWW.TORONTOSOLD.CA

SUQ

2 Champagne Drive # B9
Toronto, ON M3J 2C5
Tel: (416) 661 8998

www.suqkitchen.ca

ANI Restaurant

905.761.6484

1450 Clark Ave. West,
Thornhill ON L4J 7R5

Sutton

Sutton Group-Admiral Realty Inc., Brokerage
1206 Centre Street, Thornhill, Ontario L4J 3M0

Annie Varbedian
Sales Representative

Direct: (416) 918-3615
Office: (416) 739-7200
Fax: (416) 739-9367
annievarbed@hotm.com
www.suttongroupadmiral.com

hearing aid source

Andre Ayvazyan HIS B.A.S.

andre@HearingAidSource.ca
416 754 4327 (HEAR)

Parkway Mall, 85 Ellesmere Rd., #65, Toronto, ON, M1R 4B9

Gary Chahinian **Gabriel Chahinian**
President, Broker of Record Sales Representative

416-258-8892 647-580-5818

The Diamond Realty

I.D.A.
Part of the **Boyd** family of pharmacies.

Cassandra Pharmacy Inc.

2040 Victoria Park Ave.
Toronto, Ontario
M1R 1V2

Pharmacists
Sarkis Balian
Vartan Balian
Maral Abdalian Balian

Tel.: 416.449.2040
Fax: 416.449.2048

ANI BAKERY
ԱՆԻ ՓՈԱԴԱՆ

Middle Eastern Pizza Lahmajoun

ARSEN DABBAGHIAN

25 Howden Road, Unit #2
Scarborough, Ontario M1R 3C8

Tel: 416.285.7164

RITA BAGHDASSARIAN
Conseillère en Sécurité Financière
Revenu Garantie Viager

COMPTE D'ÉPARGNE LIBRE D'IMPÔT (CELI) • CRÉATION D'HÉRITAGE •
REER FERR RENTE RETRAITE • PLAN D'ÉDUCATION-REÉ •
ASSURANCE-VIE & HYPOTHÉCAIRE • ASSURANCE SALAIRE
& COLLECTIVE • ASSURANCE DE PARTENARIAT

3820, boul. Lévesque Ouest, Bureau 101,
Laval Qc. H7V 1E8
Tél.: (450) 973-2822 • (514) 884-1117 • Fax: (450) 973-2262
ritabagh@yahoo.com

VIZUALIS
optométriste

DR SHANT DONABEDIAN

Centre d'Achat Fairview • Fairview Mall
Pointe Claire

514 695 2555 • VIZUALIS.CA

Danièle Papazian, MSc.
Courtier immobilier
C 514.234.6799
dpapazian@remax-quebec.com
www.remaxducartier.com

RE/MAX DU CARTIER
Agence immobilière

1290, rue Bernard Ouest, bureau 100
Outremont Qc H2V 1V9
T 514.271.2131

Assura Bien inc.
Cabinet en assurance de dommages et de services financiers

Ապահովագրական գրասենյակ

KRIKOR ABRAKIAN **VAHAN MATOSSIAN**

970 Montée de Liesse, suite 306, Saint-Laurent, Qc, H4T 1W7
T: 514.903.3999

Pâtisserie MAHROUSÉ
FONDÉE EN 1970

9705 Boulevard de l'Acadie, Montréal, QC H4N 2W2
Tél: 514.279.1629 • info@mahrouse.ca • www.mahrouse.ca

JACOB & JACOB
BODY SHOP
CAS D'ASSURANCES

6280 St. Jacques, Montréal, Québec, H4B 1T6
Tél: (514) 484 - 7945 Fax: (514) 484 - 2487
jacobaubody@bellnet.ca www.carrosseriejacobetjacob.ca

RE/MAX
RE/MAX 3000 inc.
Agence immobilière

Elie Berberian
Courtier immobilier / Real Estate Broker

C 514.519.3543
B 514.333.3000

KORONA
JOAILLIERS • 1964 • JEWELLERS

Daniel Torosian

3933 St Martin O. Coin Curé-Labelle Laval, Qc.
514-274-5555 | 450-688-5515 | korona.ca

Assurances

Allstate ASSURANCE

Vrej Teslakian
Agence du Quartier DIX30
9840, boul. Leduc
450-500-4736
V.Teslakian@allstate.ca

**Marque de commerce utilisée sous licence par Allstate du Canada, compagnie d'assurance 035E | 10657726

FIVE STAR ELECTRIQUE
CINQ ÉTOILES

SPECIALIST IN DECORATIVE GARDEN LIGHTING
RESIDENTIAL-COMMERCIAL

BEDROS NALPATIAN

442, LA RIVIÈRE, LAVAL, QC.
TEL: 514 - 497- 5155 FAX: 450 - 689- 3997
E-MAIL: ELECTRIC.FIVESTAR@GMAIL.COM

CENTUM
Metrowest Wealth Solutions Inc.
License # 12147

SOSIE DERNERSESSIAN
MORTGAGE AGENT
LICENCE #M12001830

716 Gordon Baker Road,
Unit 204A, Toronto
Ontario M2H 3B4

Mortgage programs for new comers to Canada
New purchases
Refinancing
Second mortgages
Self employed
Low credit score
Access to top lenders including private lenders

416.662.6650 cell
centum.ca/sosie_demersesian

Pharmacie Levon Benonian et Mher Koubelian Inc.
Pharmaciens-propriétaires

3915, Boulevard Samson
Laval, QC H7W 2G1
T 450 688-4111
F 450 681-5525

Lun. au vend.: 8h30 à 21h
Sam. et dim.: 9h à 17h
Infirmière (jeudi): 8h30 à 15h

LIVRAISON GRATUITE

Proxim

CASSANDRA I.D.A. PHARMACY

ARMENIAN MEDICAL CENTRE
& PHARMACY

PHARMACISTS

SARKIS BALIAN, BScPhm, RPh
MARAL BALIAN, PharmD, RPh
VARTAN BALIAN, PharmD, RPh

ՍԵՓԱԿԱՆԱՏԵՐ՝
ՊԱԼԵԱՆ ԸՆՏԱՆԻՔ

ԴԵՂԱԳՈՐԾՆԵՐ՝
ՄԱՐԱԼ ՊԱԼԵԱՆ
ՎԱՐԴԱՆ ՊԱԼԵԱՆ

- Դեղագիրներու պատրաստութիւն՝ շաբաթական յատուկ տուփերու մէջ:
- Արեան ճնշման քննութիւն եւ հետեւողականութիւն՝ անվճար
- Շաքարախտի քննութիւն
- Դեղերը իրենց հասցէներուն առաքելու անվճար սպասարկութիւն
- Տարեցներու 10% զեղչ
- Կը յարգենք եւ սիրով կը կատարենք բոլոր ապահովագրական ընկերութիւններու պայմանները
- Walk-In Clinic բաց է շաբաթը 6 օր: Կրնաք բժիշկները տեսնել առանց ժամադրութեան:

Դիմեցէք մեզի եւ պիտի դառնաք մեր մնայուն յաճախորդը:

Walk-in Clinic onsite: (416) 331-9111

հասցէ՝ 2040 Victoria Park Ave. (Victoria Park & Cassandra)
Toronto, Ontario M1R 1V2 Tel : (416) 449-2040 Fax: (416) 449-2048

BARRY KAZ KAREN ANN ALEX DJ GARO IANN

514 333. 3000

OFFRE ACCEPTÉE
1002-7018 RUE ST-HUBERT

OFFRE ACCEPTÉE
6105 BOUL. GOUIN

725 000\$
2170 RUE DUDEMAINE

548 000\$
2415 DES NATIONS #305

765 000\$
841 RUE PRINCIPALE

VENDU
110 AV. JEAN-BOURDON

598 000\$
2435 AVE. ALFRED LALIBERTÉ

VENDU
100 BOUL. BELLEROSE #401

VENDU
1556 RUE HARRIET-QUIMBY

2 699 000\$
9066 BOUL. GOUIN O.

2 797 000\$
4105 RUE CLAUDE-HENRI-GRIGNON

699 000\$
74C RUE STE-ANNE

VENDU
12433 RUE CREVIER

VENDU
11972 RUE DÉPATIE

798 000\$
AV. DU BEAUBOIS

EXPERTISE EXPÉRIENCE EXCELLENCE

CLASSÉS PARMIS LES MEILLEURS COURTIER RE/MAX AU NIVEAU MONDIAL
RANKED AMONGST THE HIGHEST PERFORMING RE/MAX BROKERS WORLDWIDE

RE/MAX 3000 AGENCE IMMOBILIÈRE | SIEGE SOCIAL: 9280 L'ACADIE, MONTREAL, QC H4N 3C5
PAVILLON: 2500 DES NATIONS 102. SAINT-LAURENT. QC H4R 3J9